

ELŐFIZETES

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 26 korona.
Egy hónap ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petty sor egyszer 20 fillér,
minden követhetőn 10 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 387.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1915.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Szerda, október 6.

Csapataink szerb területen portyáztak.

Budapest, október 5. (Hivatalos.)

Orosz hadszíntér:

Nincs újság.

Olasz hadszíntér:

A délnyugati harcfronton a helyzet változatlan. Az ellenség a vilge-reuthi és lafrauni fensíkokon tegnap nem újította meg a támadásait.

Délnyugati hadszíntér:

Csapataink a Drinamenti harctól kiindulva szerb területen portyáztak. Egyébként nincs nevezetesebb esemény. Hőter altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Sikertelen támadások

az angolok súlyos veszteségeivel.

(Orosz járőrök német sisakokban.)

Berlin, október 5. (Hivatalos). A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Az angoloknak a Loostól északra levő erődmi elleni sikertelen támadásai alkalmával, az angolok halottakban és sebesültekben szenvedett igen jelentékeny veszteségeken kívül több mint nyolcvan foglyot és két aknavetőt hagytak kezünk között. Azon árokra, amelyet a franciák Givenchy-től északnyugatra fekvő magaslaton megegyeztek, tegnap visszafoglaltuk. Közben négy francia gépfegyvert zsákmányoltunk. Champagneban ellenség erősebb tüzéségi tűz alatt tartotta a Souaintól északnyugatra levő állást, ahol az ellenség támadó szándéka felismerhető volt. Agyutüzünk megakadályozta ellenség előrenyomulását. Vauguisnál aknarobbantásokkal megelőztük az ellenséget. Ellenség számos aknáját szétzúztuk. Ellenséges repülőgépek a Maastól északkeletre fekvő Biache-St.-Vaast helységekre bombákat dobtak. Egy polgárt megöltek, egyéb kár nem történt.

Keleti hadszíntér.

Hindenburg tábornagy hadserege.

Az oroszok október harmadikán szenvedett vereségeik után állásaink elleni támadásait tegnap csak gyenge osztagokkal lemegették meg és könnyű szerrel visszavertük őket. A többi hadseregnél semmi lényeges nem történt.

Orosz járőrök, amint azt kétségtelenül megállapítottuk, csapataink megtévesztése céljából német sisakot viselnek. Magától értetődik, hogy az ilyen orosz katonai személyekkel, ha kezünkre kerülnek, a hadijog szerint bánunk el. Legfőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

LEGÚJABB.

Erkezett reggel fél 4 órakor.

Tegnap nyújtották csak át Bulgáriának az ultimátumot.

Szófia. Az orosz ultimátumot, a melyhez Franciaország és Anglia is osatlakoztak, tegnap délután öt óra-kor nyújtották át. Olaszország egyelőre nem osatlakozott. Az ultimátum kihívó hangja nagy elkeseredést keltett. A királyi palotában folytonos tanácskozások folynak, melyen az összes vezető államférfiak és magasabb tisztek résztvesznek. A beavatottak az ultimátumra el voltak készülve. Olaszország, Franciaország, Szerbia és Montenegro követel kikérték utlevelüket és el is utaztak, csak az angol maradt itt, hogy az entente utolsó javaslatait előterjessze, de már elkészt, mert a döntés már megtörtént. Ide megbízható hírek érkeztek arról, hogy az entente megkezdte oszlopait a Gallipoli félszigetről visszavonni. Biztosra veszik, hogy a négyesszövetség a Dardanella akcióit véglegesen feladja.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitung jelenti Luganoból: Szalonikii és athéni közvetlen hírek szerint vasárnap nagyobb francia és angol csapatok Szalonikiban partra szállottak D'Amade tábornok vezetése alatt, aki Szerbiából visszaérkezett, ahol a szerb kormánnyal a hadjárat terveit megbeszélte.

Chlassó. Hamilton tábornok a szalonikii görög hírlapoknak az angol csapatoknak görög területre való szállítását illetőleg a kérdésekre mosolyogva jegyezte meg: Itt maradok, mert országok tetszik nekem, a kima nagy-szerű.

Lugano. Magrini táviratozza a Secolonak Szalonikiból: A hangulat lázasan izgatott. Eddig tizenhat nagy francia szállító hajó fekszik a kikötő előtt, de még nem jöttek be a kikötőbe. A csapatok kizárólag francia katonákból állanak. A partraszállítást holnapra tervezik. A szövetségesek a pályaudvart nem szállják meg. A csapatok a város előtt fognak Szerbiába való elindulásukig táborozni.

Szófia. Az entente athéni képviselőinek nyilatkozata szerint a partraszállított hetvenezernyi csapat a szerbeknek segítség Bulgária ellen. A csapatok Makedóniába mennek. Bevonulásukra óriási izgatottság várható.

Frankfurt. Véglegesen biztos, hogy Olaszország nem Macedóniában, hanem Albániában fog a balkán háboruba beavatkozni.

Szófia. Momcsilow, a szobranje alelnöke a Kambanában ezt írja: Elérkezett a megtorlás órája, az alattomos szerb ellenséget meg kell semmisíteni Bulgária szabad fejlődése érdekében.

Athén. Venizelosz a kamara mai ülésében közölte, hogy az entente visszavonta Bulgáriának tett utolsó javaslatát és

hogy Görögország felszólította a szerb kormányt, hogy a szerb-görög szerződést tegye közzé. — Addig is kijelentem, — mondotta Venizelosz — hogy Görögország köteles minden Bulgáriával szövetséges állam ellen harcolni, mely megtámadja Szerbiát.

Frankfurt. A Havas ügynökség jelenti, hogy állítólag Románia új kölcsönt kötött Londonban, melyet a kormányok már ratifikáltak volna.

Bomladozóban az entente.

(Humbert szenátor szenzációs cikke.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, október 5.

Amsterdam. A nagy párizsi ujság, az aránylag igen higgadt és tárgyilagos Le Journal legújabb ideérkezett számában meglepő cikket közöl Charles Humbert szenátornak, a lap szellemi vezérének a tollából. Ez a cikk kinos feltűnést és megdöbbenést fog kelteni az entente valamennyi államában, mi pedig est is kedves jó jelnek vehetjük arra nézve, hogy a hadihelyzet immár meg nem változtatható háttérrel a mi javunkra alakult. Minden újabb megjegyzés nélkül adjuk a nevezetes vezérek legfőbb pontjait. Már a címe is sokatmondóan jellemző:

Des canons! Des munitions!

Agyut! Municiot!

Qu'attend-on pour réaliser l'intime association des Alliés?

Mit várnak még ahhoz, hogy a szövetségesek benső egyesülése megvalósuljon?

Már az a kérdés, amely a cikk címében rejlik, világosan elárulja, hogy az entente hatalmai között most sincs egyetértés, hiába sürgették ezt angolok, franciák és oroszok már a háboru kezdete óta. A cikk maga így kezdődik:

A minap Bark orosz pénzügyminiszter azt a kijelentést tette a Journal szerkesztőjének, hogy reménye szerint az entente hatalmainak együttműködése pénzügyi, katonai és kereskedelmi téren egyaránt sokkal teljesebb lesz már a közeli jövőben és hogy a pénzügyi összehangolás dolgát ép oly fontosnak fogják itélni, mint a harctéri együttműködést. Ezek után legyen szabad megkérdeznem: mire várnak még, hogy megvalósítsanak egy oly gondolatot, amelyet az egész világ okosnak és óhajtottának ítél?

A magam részéről azt állítom, hogy az eddig tett felénk és részletes kísérletek még a kezdet kezdetének sem tekinthetők és az összemérésük, ha még oly előkelő személyiségek folytatják is, így messziről egyáltalában mit sem árnyékolnak.

A háboru a szövetségesek közötti megteremtése az egyetértést, ez mindenki számára nyilvánvaló tény. A londoni szerződés, amely szerint a hadviselő felek nem köthetnek külön békét, esküvel erősítette meg a szerződő nemzetek szent szövetségét. De hiszen oly ellenséggel szemben, mint Németország, nincs is más megoldás, mint győzni, vagy mind valamennyiünknek elbukni és ki-szenvedni!

Ez a helyzet parancsolóan mutatja, hogy nem csak a cél közös, de az eszközeinket is

közössé kell tennünk. Az egyes hadseregek, a melyek a számos front különböző részein küzdenek, mintha csak egyetlen haderő széttagolt részei volnának és épen ezért kellene, hogy az egyes seregeknek ezen vagy azon a hadszíntéren való alkalmazását a szövetségesek együtt határozzák meg. Epen így kellene a hadianyagok gyártási ügyét is egyetlen szervezetbe tömöríteni. Szükséges volna, hogy mindegyik kormány ne csak a saját szükségletére gondolna, hanem pontos tudomást szerezne a szövetségesek kívánalmairól és a rendelkezésükre álló forrásokról is, hogy minden rendelés és megbízatás egy központból kiindulva, okosan és becsületesen kerüljön szétosztásra. A szövetséges országok katonái már most szolgálhatnak a testvér hadseregekben; miért ne lehetne ugyanígy megkönnyíteni a technikusok, a kiváló műszaki férfiak, mérnökök stb. kölcsönös kieserelését?

Természetes, hogy az egyes népek és országok szuverenitását ezzel nem akarnók érinteni, még nincsen szó az Európai Egyesült Államok megteremtéséről, de mindenesetre szó van Európa szabadelvű nemzetek a társulásáról. Mindenki mindenkiért! Ez az igazi jelszó, amelyre a szövetségeseknek szüntelenül gondolniuk kell.

Eddig van Humbert szenátor cikke, amely mélyen bevilágít az entente-államok bomladozó, szakadozó kapcsolatára:

Olcsóbb lesz a gabona? A Hadi-termény Részvénytársasághoz egész mostanáig még mindig csak a termés aránylag csekély részét ajánlották föl és a kínálat egyre szórványosabbá válik. A gazdák azzal indokolják tartózkodó magatartásukat, hogy a mezőgazdasági munkálatok a rendkívüli viszonyok és a kedvezőtlen időjárás folytán késedelmet szenvedtek, másrészt pedig a munkaerőt és a szükséges állat- és technikai erőket az őszi vetésre kell fenntartaniok. Amennyiben a gabonaforgalom szünetelése hosszabb ideig tartana, értesülésünk szerint a kormány olyan rendszabályokhoz fog nyulni, amely ki fogja kényszeríteni az elrejtett gabonát, amelyet kétségkívül még magasabb árak reményében tartanak vissza. A kormány elhatározta, hogy újra szabályozza az árakat, még pedig akként, hogy a mostani maximális árakat néhány heten belül csökkenteni fogja és ezeken az árakon fogja rekvirálni a meglévő készleteket.

Szökésért halálra ítélt ügyvéd.

(Megfosztották az ügyvédi gyakorlatától. — Halálbüntetés, amelyet a békekötés után hajtanak végre.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Kolozsvár, október 5.

„Nehéz és súlyos helyzetem van, midőn az általam védett ügyfelem érdekében kell szót emeljek”, — e szavakkal kezdte meg az ügyvédi kamara fegyelmi bíróságának mai ülésén beszédét dr. Gergely Albert, a hazaáruló topánfalvi ügyvédnek hivatalból kirendelt ügygondnok. Valóban nehéz feladat védőszavakat találni egy hazaáruló, az ellenséghez gyáván átfutó ember védelmére. Különösen akkor, amidőn az illető azoknak, akik ma felette ítélkeztek, karta-társra volt.

Nikola András dr. topánfalvi ügyvéd felett ítélkezett a mai napon a kolozsvári ügyvédi kamara fegyelmi bírósága. A fővád, amelyet ellene emeltek, a legsúlyosabb vád, amelyet egy honpolgár, egy katona ellen emelni lehet, a másik vád, mely mellette szerepelt, egy ügyvédhez nem méltó furfangos, ügyfeleinek kártokozó inkorrekt eljárás teljesen eltörpült az előbbi mellett.

Nikola András dr. katona volt, címzetes őrmester, s mint ilyen hagyta el sorainkat átszökve az ellenség sorai közé. Április 23-án, reggel három órakor állását elhagyva, az előrsi és figyelőrsi fedezékeken keresztül, átbulva a drótsövényakadályokon — szökött át az ellenség táborába, gyáván megadva magát annak. A figyelőrsők, akiket Nikola — feljebbvalójuk — különböző ürügyekkel meg is tévesztett, hiába lőttek utána, nem találták. A megindított vizsgálat eredményeként, mely a szökést kétségtelen módon igazolta, a hadbíróság a békekötés után végrebajtandó kétéltali halálbüntetésre ítélte Nikolát, az ítéletről értesítve a topánfalvi szolgabírósgot is, kérve, hogy az esetet és büntetését, elrettentő példakép, dobozó mellett a falvakban és a szószerkekről, továbbá falragasz útján is hirdettesse ki.

A topánfalvi szolgabírósg értesítése folytán a kolozsvári ügyvédi kamara is értesítést kapott a dologról, amelynek fegyelmi választmánya az ügyvédi kamara ügyészének előterjesztésére azonnal felhívogesztette ügyvédi gyakorlatától, iradjánján hivatalból ügygondnokot jelölve ki, először Jelen Gyula dr., majd ennek bevonulása után Gergely Albert dr. személyében.

A kamarai ügyész a katonai vizsgálat adatait beszerezte, azok alapján a vádlevelet elkészítette, amelyet a tegnapi napon tárgyalta a fegyelmi bíróság. Ugyancsak ezzel az ügyvel egyesítve tárgyalatott Nikola András egy másik ügye is, amelyet Orlea Tódor panaszára rendeztek el, az ügyvédi gyakorlatából kifolyólag elkövetett inkorrekt magatartásáért.

Az ügyvédi kamara fegyelmi bíróságának tegnapi ülésén Papp József dr. kamarai elnök elnökölt, a bíróság tagjai Vrádi Aurél dr., Klumák József, Bruckner Antal és Tompa Kanill voltak, az ülésen résztvettek még Simon Gábor dr. kamarai ügyész, Gergely Albert dr. ügygondnok és Jeney Aladár kir. ügyész is. A bizonyítékok ismertetése után a kamarai ügyész előterjesztette végjavaslatát, amely szerint Nikola András dr. a fegyelmi vétségért fosztassék meg ügyvédi gyakorlatától. Jeney Aladár kir. ügyész kijelentette, hogy a kamarai ügyésznek ugy előterjesztésében, mint annak indokaiban osztozik, míg Gergely Albert dr. kérte a személyazonosság megállapítását.

Rövid tanácskozás után Papp József kihirdette a kamara ítéletét: az ügyvédi kamara fegyelmi bírósága mindkét fegyelmi vétségben bűnösnek mondotta ki Nikola András dr-t és ezért ügyvédi gyakorlatától megfosztotta.

A hazaáruló ügyét a hazaáruló vagy gyonyori felelősségéről szóló törvény alapján még a polgári bíróság is fogja tárgyalni.

Joffre készülhet a hatodik sikertelen offenzívára.

(Meginyaghatatlan a német front. — A francia sajtó több hónapos szünetre készít elő.)

— Távirati tudósítás. —

Genf—Zürich, október 5.

Öt sikertelen offenzíva.

Genf. Joffre legutóbbi offenzívája az ötödik kísérlet arra, hogy a Franciaországot az északkeleti körülölgő német seregeket áttörve a francia hadsereg 1914. szeptember 14-én a nyugati nagy közdelem álló harcra alakult át és ettől a pillanattól kezdve csak egy óhajuk volt a franciáknak: hogy a német sereget, amely a világ legnagyobb ostromát, egy egész ország ostromát folytatta, áttörjék és Franciaország földjét megszabadítsák a halálos öleléstől. A múlt év decemberében, amikor az oroszok keleten nagy offenzívát kíséreltek meg, amely tudvaleg december 16-án omlott össze, Joffre először próbálta meg a német gyűrű átszakítását. Azonban ez a kísérlet sikertelen maradt. Válaszképpen német részről megindult erre a Soisson melletti átközet, amely a támadó csapatok dicsőséges előrenyomulását és az Aisne melletti sikert eredményezte. A franciáknak és az angoloknak az első offenzíva 150.000 emberükbe került.

Másodszor február közepén támadott Joffre és ekkor játszódott le az úgynevezett champagnei téli csata. Három hétig tartott körülbelül ez a közdelem, amely egyes részletharcoktól eltekintve, március 10-én véget ért. A németek champagnei frontja meginyaghatatlan maradt. A franciák összes áttörési kísérletét nemcsak megghusították, hanem ártózatot veszteségek mellett verték vissza az ellenség felé, amely csak Vouziers környékén 45.000 embert veszített. A második offenzíva is megghusult tehát és a németek azt tapasztalhatták, hogy minél tovább tart az offenzíva, annál inkább gyöngül az ellenség és annál erősebb lesz a német ellentállás. Április 6-án szintén megindult a Maas és Mosel között a nagy husvéti csata, amely hasonló sorsra jutott. Ez a kudarc még mindig nem tanította meg a támadókat arra, hogy minden kísérletük hiábavaló.

Május 2-án a német és osztrák-magyar szövetséges csapatok véghez vitték a világ legjelentősebb harcéri operációját, a tarnov-gorlicei áttörést, amely hallatlan és példátlan eredményeket hozott. A diadalmenet megindult kelet felé és még ma is tart. A francia szakértők, akik figyelemmel kísérhették ennek a csatának a sorát, szomorúan állapították meg, hogy a németeknek és szövetségeseiknek Gorlicénál az sikerült, amivel a franciák már három ízben kudarcot vallottak. A francia újságok izgatottan kérdezték, mi annak az oka, hogy a kitűnő előkészítés, a francia csapatok vitézsége és számbeli fölénye dacára, még egyetlen áttörési kísérlet sem sikerült a meggöngyölt német front ellen, holott a német csapatok legnagyobb része mégis csak a keleti fronton van elfoglalva. A francia hadvezetés nyomban megadta a választ, mert május 9-én újabb nagy francia és angol offenzíva indult meg, amely négy hétig tartott.

Az offenzíva sikertelen maradt, sőt a keleti hadseregen a szövetségesek háromszázezer foglyot ejtettek, 267 ágyút és 684 gépfegyvert zsákmányoltak. A közönséget tehát a hadvezetésével együtt ismét végtelenül fájdalmas csalódás érte. A német vasgyűrű minden ostromnak ellentállott és június folyamán a francia-angol erőszítés belátván a teljes sikertelenséget, alábbhagyott. A közönség ekkor Joffre ellen fordult és a közvélemény elégedetlenségének hatása alatt a kormány állása is meggingott, nem is szólván a hadügyminiszter kritikus helyzetéről. Jól ismerve az eddigi támadások természetrajzát, megállapíthatjuk, hogy a legutóbbi ötödik offenzíva, az ellenség egyes helyi sikerei dacára, ismét kudarcra fog végződni. Az áttörés nem sikerült, nem is fog sikerülni és Joffre készülhet — a hatodik hiábavaló támadásra.

Az offenzíva — politikai akció

Stockholm. A Stockholms Dagblad a nyugati harcéri helyzetről a következőket írja: A francia közvélemény túlságosan magasan értékeli az egyesült francia-angol seregek által a nyugati fronton eddig elért eredményeket. Ha katonai szempontból szemléljük azokat, azt kell mondanunk, hogy az áttörési kísérlet, a rettenetes emberáldozat dacára, csak igen kevés sikerült. A német tüzéség, az ellenség szárnyai ellen indított pokoli tüzelelssel a nagy támadást meg tudta állítani és így bizonyosra vehetjük, hogy a hónapokon át hihetetlen állapossággal megerősített német védelmi vonalak a szövetségesek minden további előnyomulását meg fogják akadályozni. Abból a körülményből, hogy a szövetségesek csapatai aránylag már csak lanyhán folytatják a támadást, ez világlik ki, hogy a francia-angol hadvezetés az egész támadást azért inszenálta, hogy a Balkán-államokra nyomást gyakorolja.

Üresek az entente municióraktárai.

Zürich. A francia és angol offenzíva gyengülésének okául a váratlan nagy német ellenálláson kívül a szövetségesek a hónapokon át összegyűjtött munició elhasználását is felhosszák. A szövetségesek municióraktárai megbízható jelentések szerint annyira üresek lettek, hogy ha a legközelebbi napokban nem történik kiegészítés, a következő tótámadásig több havi szünet fog beállni, amire a francia sajtó már is kezdi előkészíteni a közönséget.

Megszemléltethetetlen veszteségek.

Rotterdam. Londonból jelentik: A szövetségesek súlyos veszteségek miatt az angol veszteségi listák közzétételét nyolc napra felfüggesztették.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szerda: Október 6-án „Diszolóadás” Hídvéghy Ernő fellépésével „Ocskai brigádéros” színmű.
Csütörtök: „Van-e babája” bohózat, újdonság bemutató előadása.
Péntek: „Van-e babája” bohózat.
Szombat: „Tizsa virág” operett.

* A színház hírei. Van-e babája. A Vigaszínház szenzációs bohózatának bemutató előadása lesz csütörtökön. A rendkívül szellemes újdonság elejétől-végig a legjobb hangulatban tartja a közönséget. Állandó kacagás kísér minden jelenést a pikáns helyzetekben gazdag bohózat. A Vigaszínházban rendszeresen táblás házakat vonz és előre látható, hogy az aradi bemutató is fényes sikerrel fog lezajlani. A szereplők közül különösen Várnay, Benkóné, Kertész, Hídvéghy, L. Kiss Mariska, Dellé, Polgár stb. emelendő ki, a kik állandóan a színen vannak és előidézik a rendkívül bonyodalmas helyzeteket. Az újdonság egymásután kétszer van műsoron. — Szombaton Horvát Micivel a fő nő szerepben a Tizsavirág kerül színpadra az ideán először. A többi szereplők a régié maradtak.

* Felrobbantott aknák. (Az Apolló-színház szenzációs újdonsága.) Az Apolló-színház új műsorán a Goltsebak-gyár hatalmas újdonságot hozza színpadra, amelynek magyarban „Felrobbantott aknák” címet adták. Idegizgató, be-

vülésre készítő, rendkívül izgalmas kémtörténet a darab cselekménye, amelynek főhőse egy hisztériás asszony, aki beteges befolyásolhatóságában részese egy vézeteles bűnnek. A rendezés szenzációs eljárástató a filmen és figyelemmel alig is lehet kísérni ezt az ezerféle eseményt, amelyet a rendező száz kézzel leperget előtünk. A trükkök egész halmaza az, amelyből a darab voltaképp összetevődik, különös gondolatok bravúros kivitelében, színjátszó talentumok fényes figyelemében van részünk folytonosan. A lebilincselő érdekes dráma gazdag kiállításával valószínűleg látványosságszerű. Az új műsoron több kisebb kép is szerepel.

Mittler Izidor dr.

utolsó útja.

(Temetés Simándon.)

Az Aradi Közlöny tudósítóiától.

Arad, október 5.

Impozáns részvét mellett helyezték ma örök nyugalomra Simándon Mittler Izidor dr. Az aradi pályaudvarról reggel nyolc órakor induló külön vonattal nagy számmal utaztak ki a temetésre az elhunyt családja, barátai és tisztelői. A temetés délelőtt tíz órakor volt a simándi israelita temető halottas házából. Az udvaron felállított ravatal koszorúkkal volt tele és a gyászszertartást Weiss, simándi főkapitány szép egyházi éneke nyitotta meg, majd Várvidgyi Lajos dr. aradi főrabbi mondott magas szavú beszédet, utána pedig az aradi ügyvédi kamara nevében a kamara elnöke, Parecz Béla dr. tartott megható szép bucsuztatót. Azután az elhunyt barátai vitték a koporsót a Mittler család sírkertjéig, ahol örök nyugalomra helyezték.

A koporsón a következő koszorúk voltak:
Drága jó Apuskának — Irén és Margit, Gus; Isten veled Dóri! — Sándor és Dezső.
A drága jó Nagypának — Erzsike és Julka, Lajos, Kari, Andi; Aki soha el nem felejt — Krausz Gyula dr.; Utolsó üdvözet — Schreyer Viktor és neje; Mély fájdalom jelölül — Az aradi telefonközpont — Ikerich Arnold; A legjobb és legnemesebb főnöknek — Az 6 irodaszemélyzete; Mély részvétünkkel — Jóságos gazdáknak; Tisztelet és nagyrabecsülés jelölül — Fürst család; Kegyelet jelölül — Az Aradi Polgári Takarékpénztár R. T. Tiszviselő kara; Szeretett kártyáknak kegyelete jelölül — Az Aradi Polgári Takarékpénztár R. T. Igazgatósága és Felügyelő bizottsága; Isten veled — Stauber József.

A temetésen a család tagjain kívül, a kik között ott volt az elhunyt sógora, Goldziber Ignác dr. egyetemi tanár, megjelentek Kintleig János, Tagányi Sándor, Steinhardt Mór dr., Kell Lipót dr., Parecz Béla dr., Kovács Marcell dr., Székely Miklós dr., Fodor Gyula, Nagy Sándor dr., Adler Andor, Rosenburg Miksa dr., Deutsch Andor, Zerkovitz Rudolf, Schreyer Viktor, Neuman Károly dr. báró, Schütz Henrik dr., Stauber Andor dr., Reinhart Gyula, Mellinger József, Sugár Jenő dr., Vörös Henrik, Lueztig Andor, Tenner József, Bechnitz Ábor, Kerpel Vilmos dr., Somló Armin dr., Heller Soma, Remenyik Lajos, Szivossy, Kauffmann Sándor, Némethy Emil, Réthy Viktor, Fischer Jenő dr., Stein Zsiga, Erdős Ignác, Herz Andor dr., Weinberger Ede, Holló dr., Schulhoff Zsigmond dr., Szegő, Csukor László, Weil József, Elia Simon, Mairovits Adolf, Magyar Sámuel dr., Schreiber Vilmos dr., Müller Herman, Szőlősi István, Székely Károly dr., Krausz Gyula dr., Kornett Ferenc, Fainkuchen Bernát, Köller, Endrei Herman dr., Rusztin Sándor, Keller Bence, Stauber József és még többek.

Tantaluszi kinok a zsír beszerzés körül.

(Ujabb kudarc a késelem miatt. — A napokig hevertetett ajánlatok. — Pécska látja el a vármegye tisztviselőit olcsó élelmiszerral. — Halmozás indokolatlan pánik miatt. — Tulprodukciónak lesz hizott sertésben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Aki ezeket a sorokat írja, nem nemzetgazda, de ki meri mondani, hogy nem azok a legnagyobb bűnösek, akik az árakat felbajtják; a ragadozó állatok ugyanis ragadozni szoktak; rosszabbak azok, akik a közönséget nem óvják meg eme ragadozók dühétől. Ez a védelem hathatós lehet; példa: Németország. Ezt a védelmet elhanyagolni, impotencia, vagy bűn. Semmi sem lohaszthatja le népünk háborús kedvét, mint ha a viszonyok állandósulnak. Szívesen nélkülözünk mindent, amiről belátjuk, hogy annak nélkülözése szükséges, de az uszorások meggazdagítása nem szükséges . . . .

Alexander Bernát

(A P. Lloyd 1915 szeptember 3-án megjelent számában.)

A múlt héten esütörtök délelőtt megjelent a városbáznál egy éltezebb úri ember és a polgármesteri hivatalban, mint Stern Jakab ügynök mutatkozott be.

— Vagy a polgármester urat, vagy a helyettesét keresem, mert egy vagon zsirt tudnék a városnak eladni hét koronásért kilóját.

— A polgármester most nincs itt, a helyettese sincs itt, de tessék feljönni délután négy óra előtt, akkor itt lesz.

— Érdemes lesz várnom? — kérdezte félénken — nekem ugyanis azt mondták, hogy úgy is hiába jövök, a várossal nem tudok üzletet kötni. A zsír tudniillik Temesvárott van és kocsin kellene onnan elhozni és azt mondták, hogy a város ilyesmire nem vállalkozik.

— Csak tessék feljönni egész bátran, biztatták a lugosi ügynököt, a polgármester ur, ha lehet megveszi a zsirt.

— Ha gyorsan le tudjuk bonyolítani az alkut, akkor a város már holnap el is hozhatja, mert tetszik tudni Temesvárott, ahol a zsír áll, rekvirálni fognak és ha húzódik a dolog nem tudom, hogy lesz, mint lesz.

Az ügynök délután meg is jelent a polgármesteri hivatalnál, a polgármester át is vette az ajánlatot, amelyet szombaton bemutatott a tanácsülésen, mely azt kiadta a közlélmészési bizottságnak, amely végre hét óra ülést tartott és megrendelte a zsirt Stern Jakab lugosi ügynöknek, aki ma reggel azt táviratozta, hogy ez a várost de a hét koronás zsirt már eladta másnak, különben marad továbbra is szolgálat készen stb. stb.

Közben az történt, hogy szombaton elrendelték a zsír rekvirálást Temesvárott, az ügynök sietett a zsirt megmenteni és eladta seb-
tiben az első kínálkozó vevőnek. Megjegyzendő, hogy amikor szombaton a polgármester a tanácsnak bemutatta a hét koronás zsír ajánlatot, ugyanakkor bejelentette, hogy a Hungária bank a 7 korona 80 fillérért kínált zsirt nyolc korona ötven fillérért kér a szombat reggel küldött sürgönyében. És a tanácsnak nem volt annyi lélekjelenléte, hogy hét koronásért zsirt vásároljon.

Kiadta az élelmészési bizottságnak, amely a zsír vásárlás terén már eddig is hervadhatatlan babérokat szerzett.

A közlélmészési bizottságnak, amely eddigi működése után, amely abban merült ki, hogy addig szidta a rendőrségi piaci bódét, míg most van egy üres deszka alkotmány, körülötte szitkozódó közönséggel, teljes tudatában van annak, hogy ő teljesen felesleges szerv, amelynek van ugyan tanácskozási joga, de abszolút nincs semmiféle végrehajtó hatalma. A bizottság, amely azért nem akarta megvenni a négy korona husz filléres zsirt, mert nem mert felelősséget vállalni az esetleges áresésért, azt javasolta, hogy a tanács adjon hat koronás zsirt és a tanács, mikor még hat korona 80 fillérért vásárolhatott volna, ezt a javaslatot is elvetette és addig spekulált, míg hét korona negyven fillérért kellett volna beszereznie a zsirt. Ez az ajánlat azonban négy napig hevert valahol, nem perfektuálták a megrendelést és a Hungária bank felhasználta ezt a hallatlan splendriant és nyomban drágábban kínálta a portékáját.

Ezzel szemben áll az a tény, hogy Arad vármegye tisztviselői kora kap egy koronás onkrot és hat koronás zsirt a — pécskai élelmészési üzlettelől. A pécskai élelmészési üzlettelől eddig sohasem hallott senki semmit. Egy ember dirigálja: Hunyár Algernon pécskai szolgabíró kezdte 1500 koronával, amelyet a vármegye utalt ki neki a tavalyi tengeri árusítás feleslegéből és csinált mástól millió korona forgalmat egy esztendő alatt. Ellátja mindannal a pécskaiakat és azt az árut, amit drágán szerez be, olcsón adja, mert viszont megtalálja a hasznát az olcsón vásárolt élelmiszereken. Most pedig elfogja látni a vármegye tisztviselői karát is, akik olcsóbban fognak élni, mintha Aradon vásárolnának.

Pécskán még a múlt napokban is volt két korona 60–80 filléres marha hus, mert a szolgabíró maga keresi fel a forrásokat, nem kell neki semmiféle bizottság, hanem egy-két szakemberrel tanácskozik, ha nagyobb üzlet óhajtott kötni. Járja a tanyákat, a falvakat és természetesen, hogy a hivatalos tekintélye is hasznára van a vásárlásnál. Ha azonban a furlagos uszorás, vagy a nagybankok a maga rideg árfejhajtó céljaira a nagy tőkét használja fel, miért nem használhatná a közönség javát szolgáló tisztviselő azt, a mi je van. A nyomorgó és kiszipolyozott népért teszi. Ezt azonban bizottságilag elvégezni nem lehet.

— Látni kellene — mondotta Hunyár tb. főszolgabíró az Aradi Közlöny munkatársának, milyen gonosz indulattal viseltetik a falu népe a város iránt. Elrejtik az élelmiszert, felhalmozzák a mit még a nagybankok és eszportörök, spekulánsok részére vásároló ügynökök és felhajtók megbagytak nála. Négy esztendőre való zsír van egy-egy paraszt háznál és nem akarják a felesleget ide adni.

— A tanyán van mit enni — mondják — az urak forduljanak fel, ha nem tetszik nekik.

— Vasárnap kellett öt napi elzárásra itélni egy igen jó módu gazda feleségét, aki a bab literjét 90 fillérért árulta és mikor felelősségre vontam címikusan ezt válaszolta: kopjon éhen az álla az uraknak. A babot természetesen eldobtam és az élelmiszert üzletben a maximális áron eladtuk.

— Pécskán óriási felháborodást keltett az aradi tanács tojásdrágító intézkedése. Ott nyolc és tíz fillérért árulták a tojást. Mikor Aradon husz fillér lett az ára, vagy harminc kofa sietett ki Pécskára és tizenhat fillérével kocsiderék számra vásárolta össze a tojást. Annnyira elkeseredett volt a hangulat, hogy feljelentést akartunk már tenni az aradi tanács ellen az indokolatlan árfejhajtás miatt.

— A közönség valóságos pánikban él és ezt használja ki az élelmes és lelketlen uszorás. Mondhatom, hogy annyi élelmiszert van az országban, hogy a béke időbeli árak sem lennének indokoltak, nem a maiak. Mindenki épen most akar sertészsirt vásárolni. Miért ez a sietség? Nincs olyan parasztagazda, aki ne hizalna kétszer annyi sertést, mint tavaly. November közepéig annyi kész áru jön a piacra, hogy a közönség nem győzi vásárolni. Most mindenki vásároljon igen kis mennyiséget, épen egy hétre való, mert valószínűleg egy-két héten belül igen radikális kormányintézkedések riasztják el az uszorásokat a piacokról.

Itt írjuk meg, hogy a miniszter ma 170 vagon gabonára adott ismét vásárlási engedélyt a városnak, amelyet az átruházott a lisztet szállító malmokra. A belügyminiszteriumban egy félreértés következtében úgy látszik azt hitték, hogy a város összesen ötszáz vagon gabonát akar beszerezni, ezt engedélyezték is. Ma azonban újabb felterjesztés ment a kormányhoz, amelyben a tanács felderíti a tévedést és kéri, hogy a nyolcszáz vagon egész évi szükséglet fedezését sürgősen tegye lehetővé a kormány, mert a gabona vásárlás mind jobban nehezebb lesz.

Meg kell említenünk, hogy szakkörökből nyert értesülés szerint a vadhus árát helytelenül állapította meg a tanács. Míg a fogoly egy korona 60 fillérért tul drága, mert egy koronával is meg van fizetve jól az ára, addig hiba volt a nyul árát darabszámba megszabni. Legjobb lenne kilóját egy korona hatvan fillérben megállapítani és akkor a vadászok bőven ellátnák nyullal a piacot. Természetesen, amilyen bőség ma a vadterületekről telik.

Nem rekvirálják a réz kilincseket. Arad város tanácsa ma hozza köztudomásra a honvédelmi miniszter részletes rendeletét a réztárgyak rekvirálásáról. A rendelet szerint mindennemű réztárgyat be kell szolgáltatni: főzőedényeket, egyszerű asztali készleteket (tálak, tálcaák gyertyatartók stb.) akár vörösréz, akár nikkelből vannak, továbbá konyhaszereket, mozsarak, mozsártörök, habüstök, vasalók, amelyek sárgaréz, vagy vörösréz, azután vörösréz készült mosóüstöket, fűrdőkádákat, gyümölcs főző üstöket, parázstartókat és kályhaellenzőket akár sárga, akár vörösréz, akár bronzból vannak, végül függöny és szőnyeg rudakat de a rézkilincseket nem. A beszerzés kötelezettsége kiterjed a kereskedőkre és ipartűzőkre, a háztartásokra, a szállodák, vendéglők, kávék, sütők és cukrászparra egyaránt. A beszerzésre alkalmas átvételre átvételi bizottságok alakítandók az átvételi bizottságnak megalakításáról hatósága területén a törvényhatóság első tisztviselője gondoskodik s ő küldi ki a bizottság elnökét és a szakértőjét is Arad város területén legalább egy átvételi bizottság alakítandó. A bizottság 3 tagból áll, a törvényhatóság egy tisztviselőjéből, vagy a törvényhatósági bizottság egy tagjából, mint elnökből, város tanácsának egy kiküldöttjéből és a katonai hatóság képviselőjéből. A katonai hatóság képviselőjének távolléte a bizottság működését nem befolyásolja. Amennyiben pedig a bizottsági eljárásor városi kiküldött nem jelennek meg, helyettesítéséről a bizottság elnöke gondoskodik. A bizottság szakértőjét a bizottság elnöke fel-
esketi.

Elhalasztotta az orosz követ az ultimátum átadását?

(Máig még nem ismeretes Bulgária válasza. — Most kezdődik csak a háború. — Az entente csapatszállítás a Balkánra nekünk kedvező.)

Törökországi hírek

Budapesti — Szófia — Bukarest, október 5.

Ez csak az előszó...

Bukarest. A télihivatalos *L'Indépendance Roumaine* jelenti: Talán borzasztó döntések előestéjén állunk, a melyekre nézve a német-osztrák-magyar harcok Szerbia ellen csak az előszót jelentik. Most arról van szó, hogy helyreállítsák az összeköttetést Törökországgal és előkészítsék az Egyiptom elleni háborút és rendezzék a monarchia régi számláját Szerbiával. Bulgária magatartása ellen nem lehet mást mondani, mint hogy egészséges nemzeti egoizmus és szerbelletes gyűlölet vezeti őket.

Bulgária még nem kapta meg az ultimátumot?

Budapest. A Pester Lloyd jelenti Bécsből: Szófiaiban jelentések szerint Oroszország már vasárnap közzétett ultimátumát tegnap délig még nem nyújtották át a bolgár kormánynak. Savinski szófia orosz követ csak tegnap estére jelentette be látogatását Radoslavownak. Savinski valószínűleg saját felelősségére halasztotta az átnyújtást. A bolgár kormány választását illetőleg ma délig illetékes helyen semmit sem tudtak.

Bulgária nem is válaszol.

Berlin. Jól értesült bolgár személyiség a *Telegrafe Union* szófiaiban képviselőjének kijelentette, hogy Bulgária valószínűleg nem is válaszol az orosz ultimátumra, amire alighanem Oroszország hadüzenete következik.

Delcasse bizalmasa Nisben.

Genf. Ezentul a párisi szerb követ, Vesnics vezeti Nisben a szerb külügyi politikát. *Vesnics Delcasse bizalmas embere* és Delcasse általa akarja megakadályozni, hogy Szerbia különbékét kössön.

Uj egyezés a medve bőrre.

Genf. Szeptember 27-én a négyes szövetség új megegyezést kötött Albániát és a Balkánt illetőleg.

Allandóak a szalonikiai csapat- szállítások.

Szófia. Az ellentmondó jelentésekkel szemben feltétlenül megállapítható, hogy Szalonikiben az entente részéről napok óta erős csapatszállítások történtek. Szeptember 29-én este három nagy szállítóhajó jelent meg Szalonikiai kikötőjében és a csapatok kihajózása után igen nagy mennyiségű municiót is raktak ki. Az eddig partraszállított csapatok száma meghaladja a huszezret.

A csapatok kihajózása csak a késő esti órákban veszi kezdetét, a legnagyobb csendben, szinte titokban

folyik és ebben az időben a város polgárainak nem szabad az utcán tartózkodniuk még kevésbé a kikötő körzetében. A csapatokat a város környékén nemrég létesített harmincezer ember befogadására készült barakkokban helyezik el.

Római táviratok jelentik, hogy Kavallánál a bolgár határ közelében az entente csapatok partra szálltak.

Chiasso. Szalonikiból október harmadiki kelettel jelentik a *Secolo*-nak:

Este hat óráig a Karaburnu-fok előtt tizenhat francia szállítóhajó vetett horgonyt. Ezekkel a hajókkal tisztán francia sorkatonaság jött, csak nagyon kevés a csapatok közt a garmatokról való katona.

Mihelyt a francia csapatok partraszállottak, azonnal a vasútállomásra mentek, hogy onnan Szerbiába és a bolgár határra szállítsák őket.

A Gevgeliből Velezbe vezető vasutat, amely leginkább van kitéve a bolgárok támadásának, haladéktalanul megszállották, hogy biztosítsák a zavartalan csapatszállítást.

Chiasso. Athénben október harmadikán este felelő táviratban jelenti a *Corriere della Sera* kiküldött tudósítója:

— Hamilton tábornok sok tiszttel szállott partra Szalonikiben, lovakat és több autómobil is hozott magával. Egy órával megérkezése után meglátogatta Moszkopulosz görög tábornokot, a harmadik görög hadtest parancsnokát és hosszasan tanácskozott vele.

Hír szerint megbeszélték az angol és francia csapatok partraszállításának részleteit és azokat a körülményeket, hogy miként lehetne ezeket a csapatokat a leggyorsabban elszállítani a szerb-bolgár határra. A tanácskozás után Hamilton tábornok bejárta és tüzetesen szemügyre vette Szalonikiai környékét.

Időközben partraszállottak az első francia csapatok Szalonikiben.

Bukarest. Az athéni hivatalos távirati ügynökség a következőket jelenti: A Heszti megerősíti, hogy tegnap (október másodikán) Hamilton tábornok, a Dardanelláknál működő saóvelsleges csapatok parancsnoka francia és angol nagy rangú tisztékből álló vezérkarával Szalonikiba érkezett. Odautazásuk célja az, hogy a szövetséges csapatok Szerbiába való szállításával összefüggő különféle kérdéseket tanulmányozzák. Abban a helyzetben vagyunk, hogy megállapíthassuk, hogy Hamilton tábornok és vezérkara a görög kormánnyal való előzetes megegyezés nélkül jelent meg Szalonikiban és az eset mindenestre félreértésen alapszik.

Kétségtelen, hogy ha maid a félreértést tisztázzák, az idegen tisztéknek nem lesz tovább okuk Szalonikiben maradni, a mi magában is elég ahhoz, hogy Görögország semlegességének megsértését lássuk benne. A görög kormány energikusan fog tiltakozni, ha a szövetségesek Szalonikiben csapatokat szállítanak partra.

Orosz katonákat a szerb frontra.

Páris. Jean Hervette az *Echo de Paris*ban a következőket írja: Ha a bolgár kormány megtagadja az ultimátumban foglalt követelések teljesítését, akkor a Makedóniába szállítandó francia és angol csapatoknak meg kell mutatniuk hogy együtt vagyunk szövetségeseinkkel a szerb és görög barátainkkal. A cárnak, aki Bulgária megteremtőjének utóda, ünnepélyes manifesztumban kell közölnie a bolgár néppel az árulást, amit a bolgár nép nevében követnek el. Orosz katonáknak kell mindazon a szerbek soraiban küzdeni, ha törésre kerül a dolog.

Nekünk csak kívánatos az angol-francia csapatszállítás.

Bécs. A *Freundblatt* azzal a hírrel kapcsolatban, amely a francia és angol csapatoknak Szalonikiban való partraszállításáról szól, a következőket írja: Közeltekvő az a feltevés, hogy Franciaország és Anglia örömmel ragadták meg az alkalmat, hogy félig-meddig tisztességes módon kilábaljanak a szerencsétlen akcióból. Párisban és Londonban bizonyára már fellelkesültek, hogy a dardanellai vállalkozás kilátástalan és hogy a tengerszorosoknál lefolyt nyolc havi elkeseredett harcok a legborzalmasabb veszteségeknél egyebet nem hoztak. A német és osztrák-magyar hivatalos jelentések, amelyek a dékeleti hadieseményekről szóltak, már első megjelenésükkel azzal a hatással jártak, hogy Anglia és Franciaország hozzáálltak csapataiknak a Gallipoli tetszigetről legalább részben való visszavonásához, miattal legalább Konstantinápoly szempontjából könnyebbült a helyzet. Ha párisi és londoni lapok most hirtelen azt a feltevést teszik, hogy Szalonikin át vezet a legrövidebb út a török fővárosba, akkor a dardanellai vállalkozás földadásának ez a sajátságos megokolása aligha fog hitelt találni.

A középeurópai hatalmaknak tehát az a körülmény, hogy angol-francia csapatokat szállítanak Gallipoliból Szalonikiba, csak kívánatos lehet.

Ehhez járul — zárja tejtegetéseit a lap — hogy a mostani pillanatban, midőn az archangelski kikötő is be tagyni kezd, Oroszország már csak Szalonikiból Szerbián és Románián át vezető uton vehet lélekzetet. A szalonikiai—üszkübi vasutvonal most, ha az entente szándékai megvalósíthatnak, csapatszállításokkal és a szükséges utánpótlásokkal teljesen igénybe veszi véve, úgy, hogy ez az utolsó torgalmi ér is, amelytel Oroszország rendelkezett, megbent, ami szintén egyik oka annak, hogy az entente eme legutóbbi vállalkozása a középeurópai hatalmaknak kellemetlen egyáltalában nem lehet.

Bizonyos, hogy az entente kétségbeesett va-banque játéka tontos és jelentőségtejes eseményeket közvetlen közelségbe hoz és a legközelebbi napok elé a legnagyobb érdeklődéssel tekint-hetünk.

Görögország semleges marad.

Bécs. Itteni diplomáciai körökben a Balkánon bekövetkezett fordulatról és az entente szalonikiai csapatszállításáról a *Neue Freie Presse* hiteles értesülése szerint az a vélemény,

hogy Bulgáriának semmi szin alatt sem fog az orosz ultimátumnak engedni, mert különben elveszti önálló államiségének jellegét. Feltétlenül biztos, hogy Bulgária szakítani fog az entente hatalmaival. A legfontosabb kérdés most az, hogy milyen magatartást fog tanúsítani Görögország. Beavatott helyen azt mondják, hogy Görögország minden bizonnyal meg fogja őrizni semlegességét.

Itt nem hiszik el azt a hírt, hogy Konstantin király Szalonikiba utazott, mert ha megtette volna, ezzel még súlyosbította volna Görögország semlegességének az entente részéről szenvedett sérelmét. A görög király ura a hadseregnek és ha Görögország kénytelen volna az entente túlnyomó hatalmának engedve beletródnni abba, hogy Hamilton tábornok csapatai átvonuljanak görög területen, ez még nem jelentené azt, hogy Görögország be fog avatkozni a fegyveres bonyodalmakba.

Jól tudják itt, hogy Venizelosz az entente felé hajlik, de kizártnak tartják, hogy a görög miniszterelnök a népszerű király akarta ellenére országát egy ilyen kalandba rántassa. Bármennyire kényes is Görögország helyzete, annyi biztos, hogy ott semmi sem fog történni, ami a hellén népet az örütséggel határos politikába kergesse, a amelynek következményei beláthatatlanok.

A mi Romániát illeti, majdnem biztosnak látszik, hogy meg fogja őrizni semlegességét. Bratianu miniszterelnök még csak néhány nap előtt visszatért a mozgósítás gondolatának árnyékát is s azt mondta, hogy a viszony Románia és Bulgária között javult.

Mindent összefoglalva, arra a végeredményre lehet jutni, hogy az entente ürfügget keres és talált is ilyet, hogy abból a képtelen helyzetből, a melybe Gallipoli jutott, valahogy k szabaduljon és erre a lehető legkedvezőbb alkalom a bolgár hadsereg mozgósítása volt. Viszont Oroszországra nézve majdnem létező, hogy ezt a vasutvonalat, a mely most már utolsó összeköttetése Európával ne vágják el előle.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az átruházott követelések. A múlt évben esődbe jutott Izsák Adolfé, aki az Aradon képergetező fizetése volt. A csődeljárás folyamán Szemere és Társa budapesti cég feljelentést tett Izsákné ellen azért, mert Izsákné a házassági végrehajtás elől fizetési követeléseit 2857 korona értékben sógorjára, Grünhut Sámulinára ruházta át. A feljelentés valóban bizonyult s a múlt év november havában az aradi törvényszék e miatt Izsáknét és Grünhutné két-két heti fogságra ítélte. Felelősségét folytán az ügy a nagyváradi kir. tábla elé került, amely Kertész Miksa dr. védelme alapján a büntetést az elsőrendű vádlottai szemben 3 napi fogságra, a másodrendű vádlottal szemben pedig 60 korona pénzbüntetésre szállította le. Az ítélet indoklása kimondja, hogy a vádlottak, mint jártnlan nők Izsák Adolf üzletvezető tanácsa szerint jártak el s hogy az átruházott követelések nagyjából behajthatatlanok voltak.

§ Az árvaszéki ülnök és segédtsztaiférje. Augusztus 29-én a városházán heves jelenet játszódott le Joó Béla árvaszéki ülnök és Munkácsi János városi segédtszta között. Joó kérdőre vonta Munkácsit amiatt, mert az állítólag névtelen feljelentést adott be Bozsídár Szvetozár aradi vendéglős ellen s a szöváltás állítólag Munkácsi feljelentése szerint — tettelegesen — is fajult, Joó Béla megütötte a segédtsztaiférjét. Az aradi járásbírószágon ma volt ez ügyben a tárgyalás. Joó Béla tagadta, hogy ő tetteleg bántalmazta volna Munkácsit s azt állította, hogy csupán szemrehányást tett neki, hogy alaptalan feljelentést tett Bozsídár ellen, aki neki ro-

kons. Munkácsi fenntartotta vádiát. Dongó János segédtszta tanu a lármára lett figyelmes, amely az árvaszéki ülnök szobájából hallatszott. Amikor belépett a szobába, Munkácsi ép le-

fogta Joó Béla kezét. Györgyössy Ilona azt látta, hogy Munkácsi gallérja és inge össze volt tépve, gyűrve. A bíróság újabb tanukat idézett be.

Aradi tüzérfőhadnagy naplója.

(Feljegyzések az olasz harcterről. — Rettegett harminc és felesünk.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, október 5

Nagyedezben van alkalmam az Aradi Közlönynek arra, hogy részleteket közöljék azokból az igen nagy érdekességű feljegyzésekből, amelyeket az olasz hadsereg egyik exponált helyén nehéz tüzérségünk harci szünetei alatt tett Sch. Béla dr. tüzérfőhadnagy, a polgári életben aradi ügved.

Feljegyzéseiből most ezeket közöljük:

Egy alpino kapitány naplójegyzete.

Ez egyszer nem a saját naplóból közlök egy részletet. Egy néhány feljegyzést, mely élénk betekintést nyújt ellenségünk gondolatvilágába, egy néhány sort, melyből nyilvánvaló, hogy az olasz sajtó és hadvezetés csak baráncokkal képes a népet és hadsereget hazugságokkal tartani. Kétségtelen az alábbi kijelentésekből az is, hogy nagy csalódás érte a taliánokat.

Egy olasz alpino kapitány naplójáról van szó. A kapitány lelke már egy hónap óta Hades birodalmában pihen, földi maradványai pedig itt nyugszanak a Kra sziklafal tövében.

Nehéz vádat emel az olasz hadvezetés ellen, mely ezúttal áldozza fel a nemzet színe-virágát azért, hogy még a tél beállta előtt kieroszakolja az Alpokat. Először is a Schluderbach elleni támadásról emlékezik meg és nagyon csodálkozik azon, hogy jelentései ellenére nem szállották meg rögtön a Monte Pisnot a háboru kirozésekör. Emberei a támadásnál nem előre, hanem hátrafelé özönlenek és emiatt gyávasággal vádolják őket, sőt egy-néhányat halálra ítélnék. „Két hete naponta halálos ítéleteket hoznak, de egyet sem hajtsanak végre. A csapatok hangulata ezáltal sokat szenved.” A Monte Piano ellen intézett támadásokról ezeket írja: Örök rejtély marad előttünk, hogyan lehetne ezt a hegyet elfoglalni. Csak a saját ezredünkben 2000-en hagyták itt eddig életüket. Az utaságok arról írnek, hogy már Toblach felé masirozunk! Ha ezek az emberek tudnák, hogy az olaszok a Tre-Croci-szorosban és azon a két uton, a melyek Cortinától Schluderbachba vezetnek, 20000 számolnak halottakban, sebesültekben és el-tűntekben; ha ezek az emberek tudnák, hogy az osztrák-magyar csapatok a Monte-Pianon elérhetetlen állásokban várják támadásainkat, ha sejténék, hogy mit szenvedünk az időjárásról, akkor minden bizonnyal piano, sőt pianissimo beszélének.

Öt heti betegsége után ismét visszatér a frontra és most a Kra elleni küzdelmekben vesz részt. Erről így ír: „Mikor fog már véget érni ez az örület? Mikor fogja belátni a kormány, hogy minden kísérlet, mely arra irányul, hogy az ellenségtől gondosan előkészített állásait elragadjuk, olasz halottak hekatombáiba kerül és céltalan.”

Eddig van: Egy támadás alkalmával az alpino kapitány túlságosan közel merészkedett állásainkhoz. Nem volt lehetséges visszavonulniok. Emberei megadták magukat. O ueo. Rövidesen végeztek vele bakáink. Huszonöt bajonetszurást számláltak testén.

Harminc és felesünk az olasz határon.

Augusztus végén és szeptember elején a taliánok különösen a santa-luciai és tolmeini frontunkat támadták. A szemben levő hegyláncon a Kolowraton témérdek tüzérséget placiroztak. Természetes, hogy részünkről hasonló méretű ellenintézkedésekre találtak. Beleszóltak a dologba 30.5-ünk és felhasználom az alkalmat, hogy papírra vessek néhány adatot ezekről a monstrumokról:

Hordtávolsága 10 kilométer. A mozsarat 100 löerős autók hordozzák, melyek teherbírása 8 tonna. Egy mozsár a hozzátartozó szerelvénnyel és municióval 10 autón szállítható tovább. Két óra telik bele a felállításába, ugyancsak 2 óra alatt pedig odébb vihető. A Batterie kommandánsnak 35 löerős autó áll rendelkezésére.

Egy lövés leadásához 4-5 perc szükséges. Előttése egy 20-30 m. zsinórral történik. A légnyomás ez alkalommal oly erős, hogy 100 m. távolságban levő házak ablakait is benyomja. Különös, hogy a közvetlen közelben való tartózkodás nem oly kellemetlen, mint a nagyobb távolságban. Közben eláll az ember lélegezete egy pillanatra, míg távolabb a leg-erősebb idegzetű ember is összerendez. Sőt volt alkalommal látni, amint egy szlovén paraszt egyenesen földre zuhant az óriási döbbenés hatása alatt. Sir. jaitat a levegő, amint egy bomba elbagyja a csövet. Ha a lövés irányában egy fix pontra nézünk, akkor megpillant-hatjuk, sőt jó ideig szemmel kísérhetjük a repülő bombát.

A mozsarak legénysége majd mind világ-láthat ember, kik bejárták Orosz, frankhont Németországot, Belgiumot. Sikeres működésük jelölül úgy ők, mint tisztjeik számos kitüntetés-viselnek.

Szép eredményt értek el Görz tájékán Ar-ról jött jelentés ugyanis, hogy másnap reggel olasz részről nagyobb transzportok érkeznek Cormonsba. Az úteg, mely két mozsárból áll, parancsot kapott a pályaudvar bombázására. Erre az éj leple alatt Podgora mellett foglaltak állást s hajnalban két óra hosszat pusztító tüzet zúdítottak Cormonsra. Az eredményre jellemző, hogy az ellenséges transzportokból csupán tisztek közül 28-an részben megsebesültek, részben elestek. 7 órakor reggel már összeszedték sátorlájkukat, néhány óra muly autóikon tovább roboztak s mire olasz részről megérkezett a válság, már csak hült béisok volt.

Dr. Sch. B.

Nyolc évig terjedő fegyházra ítélt kereskedők.

(Ítélethirdetés a szegedi hadseregcsalók bűnügyében. — Otvenkét napos tárgyalás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Szeged, október 5.

Otvenkét napig tartó tárgyalás után súlyos ítélettel fejeződött be ma a szegedi törvényszék hetes tanácsa előtt az a nagyszabású hadseregszállítási bűnper, amelyben tekintélyes és köztisztéletben állt szegedi kereskedők ültek a vádlottak padján. A hosszú tárgyalás eredménye az lett, hogy a bíróság mind a tíz vádlottat: *nyolc kereskedőt, egy gőzmalomtulajdonost és egy földbirtokost nyolc hónaptól nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel sújtotta.* A súlyos ítéletet izgalommal tárgyalták ma Szegeden, ahol a csalásért és megvesztegetésért elítélt emberek jól ismert szereplői voltak a városnak.

Ez év tavaszán, amikor mindenhol megindultak a hadseregszállítási visszaélések nyomozásai, pattant ki a szegedi botrány is, amely nemesak méreteivel, vádlottai számával vált ki a hasonló bűnügyek közül, hanem azzal is, hogy csupa gazdag ember került vizsgálati fogságba. A szegedi panamak sorozatát az államrendőrségnek akkor Szegeden nyomozó kirendeltsége leplezte le. A szegedi császári és királyi élelmezési főraktárnak feltűnt, hogy Szegedre nagymennyiségű „katonai” áru érkezik, amelyet nem a katonai raktárakba hoznak. A vasúti forgalmi korlátozások között ugyanis a kereskedők áru katonai fuvarlevelekkel sokkal gyorsabban és biztosabban jöttek meg és ezért többen igyekeztek katonai fuvarlevelek birtokába jutni. Az államrendőrség kirendeltségi Szegeden hetekig kutatott, hogy kik használtak illetéktelenül katonai fuvarleveleket. A nyomozás közben *Beregi és Társa szegedi gazdag fűszerkereskedő cég könyveit is átvizsgálták és megállapították, hogy azokban gyanus kifizetési tételek vannak, amelyekről a cég tulajdonosa Beregi Béla nem tud kellő felvilágosítást adni.* Az államrendőrség detektívjei kifürkészték azt is, hogy hová utalta Beregi a gyanus fizetéseket és így egyik nyomról a másikra jutva, összeállították a megvesztegető kereskedők listáját és a katonai hatóságnak is tudomására hozták, hogy kik azok a katonai szolgálatban álló egyének, akiket a kereskedők megvesztegettek.

Egyik letartóztatás a másik után következett be. A bűnügy aktái vastos csomagokká gyarapodtak és a bizonyítékok egyre gyűltek. Az államrendőrségi kiküldöttek tartóztatták le mindenekelőtt *Beregi Bélát, szután Böhm Sándor és Velisch Géza kereskedőket, Bokor János* ismert szegedi gőzmalomtulajdonost, *Lurja Jenő, Solti Lipót Pál gabonakereskedőket, Gombos Géza* ügyvédet, *Mandl Zsigmond* makói kereskedőt és *Kárász József* földbirtokost. A letartóztatások sorát egy-két héttel később *Holzer Ede* dúsgazdag, milliomos hírében állt temesvári kereskedő elfogatása fejezte be.

A vizsgálat első stádiumában a szegedi törvényszéknek az volt a véleménye, hogy nem illetékes a büntetőeljárás elbírálására, miután azok olyan katonai természetűek, hogy hadbírósg illetékes az ítélethozatalra. A Kuria azonban visszautalta ezt a példátlanul álló nagy bűnügyet a polgári hatóság hatáskörébe. A vizsgálatot lefolytatták és a tíz letartóztatott embert részint megvesztegetésért, részint csalással és hadsereg elleni büntetlél vádolta az ügyész. A vagyonos emberek és hozzátartozók

minden követ megmozgattak, hogy legalább szabadlábbon védekezhessenek és Szeged legjobbnak ismert ügyvédein kívül kitűnő fővárosi kriminalistákat kértek fel védelmük elvállalására. A habzsonvult vádpontok azonban olyan súlyosan terheltek voltak, hogy a letartóztatást minden fórum fenntartotta és amikor augusztus közepén megkezdődött a főtárgyalás, valamennyi vádlottat szuronyos fogházor vezette a bíróság elé.

A gyorsított eljárásról szóló rendelkezések értelmében hetes tanácsban vette tárgyalás alá a szegedi törvényszék *Hovesi dr.* elnöke alatt az óriási bűnügyet. A vád képviselőjét az erre kirendelt *Dongó* nagybecskereki királyi ügyész látta el. A védők emelvényén *Balassa Armin dr., Reiniger Jakab dr., Baracs Marcell dr., Pollák Illés dr. és Grün Béla dr.* és még több kitűnő ügyvéd jelent meg. A per előreláthatóan nagy anyagára való tekintettel gyorsírókat alkalmaztak a tárgyalás jegyzőkönyvének írására. Csupán a vádiratnak felolvasása egy teljes tárgyalási napot vett igénybe és a mikor a főtárgyalás hatodik hetében megkezdődtek a perbeszédék, egyedül *Baracs Marcell dr.* két teljes napot beszélt ki védelem érdekében.

A tárgyalás eseményei azonban csak megerősítették a vizsgálat adatait. Megállapítást nyert, hogy a vádlottak a visszaélések egész sorát követték el élelmiszerek és más hadseregszükségleti cikkek szállításával. Rossz minőségű, egészségre ártalmas lisztet, egyéb élelmiszert, használhatatlan felszerelési tárgyakat szállítottak, olyan árukat számláltak, amelyek szállítása nem történt meg. Hogy ezt elérhessék: vesztegettek. Harminchatezer koronát halad meg a habzsonvultan vesztegetésre fordított összeg.

Ma hirdette ki *Hovesi dr.* elnök a hetes tanács ítéletét, a melynek értelmében a hadsereg elleni büntetlél a rendkívüli törvények alapján

Lurja Jenő kereskedőt másfél évi börtönre

Solti Lipót Pál kereskedőt két évi,

Beregi Béla kereskedőt három évi,

Bokor János gőzmalomtulajdonost hat évi,

Kárász József földbirtokost hét évi,

Mandl Zsigmond makói kereskedőt hét évi,

Böhm Sándor kereskedőt nyolc évi fegyházra ítélte. Elítélte továbbá a bíróság megvesztegetésért

Velisch Géza kereskedőt nyolc havi börtönre,

Gombos Géza ügyvédet másfél évi börtönre,

Holzer Ede temesvári kereskedőt egy évi fogházra.

Ezenkívül mind a tíz vádlottat magas összegű pénzbüntetéssel sújtották mellékbüntetésként. A bíróság valamennyi vádlottat hivatalvesztésre és polgári jogaik elvesztésére is ítélte.

Az ítélet indokolásában elmondta, hogy a bíróság megállapította, hogy a vádlottak azt

a tisztet, aki a szegedi császári és királyi élelmezési főraktárt vezette, továbbá több őrmestert, akik az említett tisztnek segédkeztek, nagyobb pénzsadományokkal és ajándékokkal megvesztegettek. Így sikerült elérniük azt, hogy a katonai hatóság a vádlottak jogosulatlan hasznára milliókra menő bevásárlásoknál az átvett áruk piaci árát messze túlfizette, egyes esetekben rossz árukat is átvett. A vádlottak ezen kívül több ízben a számláknál kimutatottnál kevesebb árut szállítottak és egyes fiktív szállításokkal a katonai kincstárt súlyosan megkárosították. Ugyanazok vesztegetés után katonai szállítóleveleket is szereztek a vádlottak és az így szerzett fuvarleveleket jogtalanul felhasználták saját szállítási céljára.

Az ítélet kihirdetésénél drámai jelenetek játszódtak le. A vádlottak mélyen megrendülve és izgatottan hallgatták meg a visszaéléseket súlyosan megtorló ítéletet és kivétel nélkül védőkkel együtt semmisségi panaszt jelentettek be.

Hindenburg vasfogói között.

(Milyenek az orosz kitérésok?)

Tudósítási.

Arad, október 5

Stockholm. Az Aftonbladet katonai munkatársa az orosz harcéri helyzetről a következőket írja:

— Általánosságban azt hiszik, hogy az oroszok vilnai serege véglegesen elkerülte a bekerítés veszedelemét. Katonai szemmel nézve ezzel szemben konstátálnunk kell, hogy még igen jelentékeny seregek vannak beékelve *Hindenburg* csapatai közé.

Míg tehát a vilnai sereg el nem hagyta a felső Nyemen vidékét, nem beszélhetni menekülésről. Ha *Eichhorn* serege nem is elég erős arra, hogy az orosz frontot délen benyomja, *Scholtz*, *Galiwitz* és *Lipót* herceg seregei viszont szüntelenül üldözik északkeleti irányban az erős orosz hátrvédeket. Eppen ezért még mindig számítanunk kell arra, hogy *Hindenburg* átkaroló mozdulatát a visszavonuló orosz seregek igen nagy veszteségeket foghatnak okozni.

Eichhorn seregei előnyomulásával azonban néhány orosz hadtest megsemmisítésénél is sokkal jelentőségesebb következményei lehetnek. Az orosz jelentés is elismeri, hogy *Eichhorn* seregeinek balszárnya elérte *Dolginov* vidékét. *Dolginov* és *Dünaburg* közt mintegy száz kilométer terület van, melyben eddig nem volt küzdelem. Tehát világos, hogy a németeknek sikerült a főharcotéren küzdő orosz sereget két részre szakítani.

Az egyik sereg a *Düna* mögé vonult, a másikat ellenállhatatlan erővel délkeleti irányba nyomták vissza. Hogy ez az erősebb, bizonyítja a *Ruskij Invalid* értesülése, mely szerint a *Düna* mögé visszakergetett sereg ellen huszonkilenc német és osztrák-magyar hadtest operál. Ha *Mackensen* serege tovább is előre bír nyomulni, akkor az orosz sereg helyzete telette kritikus lesz a *Minszktől* délre eső vidéken.

Ez a pillanatnyi katonai helyzet, mely arról biztosít,

hogy túlságosan korai még a német átkarolási kísérlet megbeszéléséről beszélni.

Az orosz iniciáló-képesség tökéletes hiányára vall, hogy *Eichhorn* seregeinek *Polock* felé irányított balszárnyát egyáltalán kénytelenek voltak támadni. A *Düna* mellett harcoló seregek saját magával kell törődnie és így egyáltalán nem mehet a szorongatott déli hadsereg segítségére.

A *Ruskij Invalid* néhány megjegyzéséből kiderült, hogy az orosz hadsereg a háború folyamán annyira megerőspant és már nem bírja fedezni vereségeit. Ennek három oka van:

a kiképzett legénység hiánya, a keretek rendkívüli fogyatékosága és a municióhiány, mely máig mindég nem lett kisebb. Az a lehetőség, hogy az oroszok reorganizálják hadseregüket, feltehetően valószínűtlen, mert fegyvert és municiót Vladivosztokon kívül csak Arhangelsken át bírnak behozni, ez a kikötő pedig tudvaleg hamarosan ismét befagy. Az újencsallomány rendkívül silány, viszont a német és osztrák-magyar hadvezetőség eddig több mint nyolc hadtest hadkiegészítő területének birtokába jutott és elfoglalt tömérdek kaszárnyát, amivel még nehezebbé vált a kiképzés munkája.

Mikor tehát a cár azt jelentette ki, hogy Oroszország addig nem köt békét, míg elleneségeit teljesen meg nem semmisítette, olyan ígéretet tett, melyet be nem válthat.

Mosolygó halottak.

(Mittler Izidor dr. esetei.)

Ma délelőtt elhaltolták azt az embert, a ki nek még Aradon sem voltak ellenségei. Azt hisszük, ennél talán előbb és rövidebben nem lehet jellemezni Mittler Izidort. A ki nagyszerű szívóságával, csodás műveltségével, szinte leányos lelki finomságával és hosszú ideig emlékeztünkben maradó emberszeretettel megtudta magának szerzeni egész Arad rokonszenvét, — az olyan sikert ért el, amelyet kevesen vívtak ki eddig ebben a rendkívüli lelkiberendezésű városban. Mi azonban, a kik közelről ismertük Mittler Izidort, csak kevéssé tudunk csodálkozni ezen. A ki vele öt percig beszélt, azt meghódította az emberismeretnek és a lélekkel való bánni tudásnak ez a labilincsező kedvességű nagy művésze. A lelkéből kisugárzó és az arcán tükröződő aranyos derű csodás szívósággal párosult. Igaz melegséggel szerette az embereket. Az idegen, a ki tanácsért fordult hozzá, megmentettnek érezte magát és az örök hála érzését hordozta szívében Mittler Izidor iránt.

Feljegyzésre érdemes a talácsi gyilkosnak Mittler Izidorral történt esete, a melyet a boldogult ügyvéd a következőképen mondott el egyszer a sorok írójának.

— Talán emlékezik még a talácsi gyilkos bünperére? Mintegy nyolc esztendővel ezelőtt egy bonus téli reggelen beállított hozzám egy elhanyagolt külsejű ember. Akkor keltem ki az ágyból. Az első pillanatban meghökkenem: az illető mit is tűháztu, mosdatlan, kussa haja, zavaros tekintetű férfi volt. „Úgy nézzen rám ügyvéd ur, hogy én gyilkos vagyok! Engem csak ön menthet meg. Megöltem a sógoromat. Zucker Ignác a nevem, lakerekeskedő vagyok az aradmegyei Talácsban. A sógorom rosszul bánt a nővéremmel és én emiatt megöltem a brutális embert. Az első gondolatom az volt, hogy öngyilkoságot követek el. De talán jobb volna, ha Amerikába szöknék. Még nem fedezték fel a bűnömöt, még meg tudok szökni. De ha azt tanácsolja az ügyvéd ur, hogy legyek öngyilkos, akkor az leszek. Hiszen tudom, hogy engem halálra fognak ítélni! Mit tegyek uram, mit tegyek?!” — A szegény férfi sokogni kezdett. Nagyon megsajnáltam. Én nem vállalom bűnügyeket, de azért nem utasítottam el. Tudtam, hogy ha én most ezt a boldogtalan embert azai küldöm el, „hogy nem foglalkozom bűnügyekkel”, az tanácsotlan kétségbeesésben talán a Marosnak megy. Azzal az elhatározással, hogy én nem vállalom el az ügyét, tehát semmit se kereshetek tőle, — még se utasítottam el magamtól. Azt mondtam neki, menjen el a fürdőbe, azután jöjjön vissza hozzám. Visszajött, az asztalomhoz ültettem, megreggelizett velem, közben megmagyaráztam neki, hogy a cselekedete nem olyan súlyos, mint gondolja. Aztán szépen feljött velem az ügyészhez. Az ügyész ur, aki páratlan jó ember volt, teljesen átértette ennek a szerencsétlen embernek a helyzetét a megengedte neki, hogy haza utazzék a legsürgősebb ügyeinek elintézésé végett, előbb azonban becsületszavát vette, hogy nem szökik meg. Erre különben én is garanciát vállaltam. Két nap múlva aztán énként jelentkezett, úgy, amint megígérte. Akkorra kerítettem neki egy igen ügyes kriminalista kollégát, akinek a közbenjárására aztán néhány hét múlva szabadon engedték és önvédelem címén a törvényszék fel is mentette.

A koporsójára helyezett koszoru erdő között ott láttam az aradi telefonközpont tisztviselőinek

koszoruját is. Milyen érdekes! Ebben az ideges, hajszolt korszakban, amikor ugyszólván minden telefonelőfizető telve van a központ iránti türelmetlenséggel és amikor a központ előtt csaknem minden előfizető ab ovó ellenszenves lény, akkor Mittler Izidor ravatalán ott látható a telefonközpont érdemes és fáradhatatlan munkásainak könyvekkel áztatott koszoruja. A telefon körül Mittler dr.-nak három év előtt támadt ötlete az egész monarchiában érdeklődést keltett. Kérlevelet intézett az ismerőseihez, hogy ezentul a felesége önagságának külön telefonja lesz, tehát barátok, a szabónők és a masamódok ne az ügyvédi irodát zavarják telefonközléseikkel.

Külön fejezetet lehetne arról írni, milyen boldog volt, ha egy ismerőst kivihette a Simánd határában lévő szép nagy pnsztájára. Mint mondani szokták, nem tudta: hová tegye a vendégét. Okvetlen ott kellett persze ebédre maradni és késő estig a szabadban marasztotta. A tanya minden embere rajongó szeretettel, nehezen várta a diplomás földesurat.

A mindig derült kedélyű Mittler Izidor csak akkor komorodott el kissé, ha az ismerősei a jó asozimét és egészségét dicsérték.

— Az igaz, hogy makik-egészségesnek látszom — mondotta — de azért nem vagyok én egészséges. A kívül szép piros almához hasonlítok én, amely belül romlik. Meglássák: én egyszer holtan fordulok le a székéről.

(—)

H I R E K. LEGÚJABB.

Érkezett reggel 3 órakor.

Amsterdam. Londonból jelentik: A görög kormány a Szaloniki—Monasztir vasutvonalat Kenaliig, a Szaloniki—üszkübbi vonalat Ghevghelinél megszállotta, mert a görög hatóságok ezeket a vonalakat felügyeletük alatt akarják tartani.

Páris. A Temps jelenti Szaloniki-ből: A szövetségesek oly lépést tettek Szófiában, amellyel a bolgár kormány tudomására juttatták, hogy a hadikészülődések folytatását nem tűrhetik. Az entente tudatni fogja Radoszlavowal, hogy Bulgária magatartása arra kényszerítette a szövetségeseket hogy javaslatukat visszavonják. Bulgária szemben fogja magát találni a szövetségesek seregeivel ha Szerbiát megtámadja. Nem tudják még a felszólításnak ultimátum jellege lesz-e, amely Bulgária nyomban való feltétlen válaszát fogja követelni.

London. A Reuter-ügynökség jelenti: A legutóbbi események alapján feltételezik, hogy a bolgár kormány a szövetségesek javaslatait, amelyekre nem válaszolt, elvetette és így a javaslatok már tárgytalanok.

Hága. A görög tókonzul az atheni trancia követ és a görög kormány közt tolyt levélváltást közli a szaloniki csapat partraszállításáról. Franciaország kijelentette, hogy a partraszállításnak célja, hogy Szerbiának esetleg segítségére legyenek. Reméli, hogy Görögország, mely Szerbiával barátságos viszonyban, sőt bizonyos tekintetben szövetséges, nem tesz ellenvetéseket francia, angol csapatok partraszállítása ellen. Venizeiosz az átíratra leveiben válaszolt. Kijelenti, hogy Görögország semleges, az is marad, mivel casus teoderis nem torog tenn. Előle intézkedések, mint egy hadviselő hatalom által csapatoknak partraszállítása meg nem engedhetők.

London. French október 4-ről ezt jelenti: Az ellenség tegnap délben heves tüzelést kezdett, megtámadta lövészárkainkat Steinbrucken-Vermeles között és a Hulluch felé vezető úton ismételt támadásokat nagy heveséggel intézte, még sem érte el lövészárkainkat. Súlyos veszteségeikkel vertük vissza. Tovább északra nyugatra az ellenség elfoglalta a Hohenzollern erősítés nagy részét. A többi fronton nincs változás.

Szeptember 25-én kellett volna elesniük a Dardanelláknak.

(Egy volt aradi újságíró a bukovinai harcokban.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, október 5

Horovitz Gusztáv kiváló kollégánk hónapok óta a bukovinai fronton teljesít szolgálatot, mint népfelkelő főhadnagy. Szeptember 21-iki kelettel egyik aradi barátjának a következő érdekes beszámolóját adja a Pflanser Baltin seregének csodálatos küzdelmeiről:

— Most a Pflanser hadsereg más frontjára került. Az új csapatom a vas-dandárnak hívott Békéssy dandár: ebben szolgál Désy Zoltán is, akinek volt parancsnoka, Hutiray régi jó barátom és akivel szintén együtt vagyok. Itt van Aradról Hanecker, aki a Szereth melletti legutóbbi harcokban a múlt héten nagyon kitüntette magát és akit ma az én kiváló parancsnokommal, Vedres Lászlóval együtt szemlét tartó Pflanser Baltin, előtünk nagyon megdicsért. Békéssy előbb Váradon volt vezérkari főnök, de kiválósága miatt önálló dandárt kapott és egyik dandárról a másikra viszi csapatait. Most legutóbb is a muszakák a Dardanellákhoz szánt csapatait ide vették, mert itt akartak kidereszakolni a sok kudarc után valami sikert. De vereséget szenvedtek. Ebben az akcióban a Békéssy dandárnak Hutirayval, Vedressel és Haneckerrel nagy sikerei voltak (Vedres unokaöccse Pozsgay dr.-nak.) Az időjárás, hogy Cadornával folytassam, rosszra fordult. Hideg, szeles idő van, amely meg fagyasztja az ember csontjait.

Az eltagott intelligensebb muszka katonák mesélik, hogy a дума szeptember 25-ig adott terminust az ententének a Dardanellák elfoglalására és ha ezt akkorra nem liferálják, az oroszok nem érzik kötvé magukat és a kellő pillanatban külön békére is kaputak.

— Az aradi vértanuk emléke. Arad város közönsége, a rendkívüli viszonyokra való tekintettel, minden külső dísz mellőzéseivel adózik az aradi 13 halhatatlan Vértanuk emlékeztének. Holnap október hó 6-án délelőtt 10 órakor a róm. kath. templomban gyászmise lesz. Az istentisztelet végeztével a Vértanuk szobrához megyünk, ahol Arad város polgármestere a szoborra helyezi a város közönségének koszoruját. Az ünnepségre van szerencsém a város közönségét tisztelettel meghívni. Varjassy Lajos, polgármester.

— Birói áthelyezések. A m. kir. igazságügyminiszter Kiss József ítélőtáblai birói címmel és jelleggel felruházott kisvárdai kir. járásbirót a máriaradnai járásbíróhoz és Rotár Sándor máriaradnai kir. járásbirót az aradi kir. törvényszékhez helyezte át.

— Eltűnt világhírű zongoraművész. Berlinből jelentik. A Lokalanzeiger jelenti Newyorkból: Goddowski Lipót híres zongoraművész szerda óta nyomtalanul eltűnt. Nagyrértékű ékszerek voltak nála. Vagy meggyilkolták, vagy öngyilkos lett, miután utóbbi időben igen ideges volt.

— Nagyváradi hadseregszállítók a hadbírák előtt. Nagyváradról jelentik: A Nagyváradi című lap a következőket írja: A temesvári hadbírók tagjai és a buapesti államrendőrségi különítmény tagjai tudvalevőleg hadseregszállításokkal kapcsolatos büncselekmények miatt széleskörű nyomozást folytatnak Nagyváradon és vidékén. E nyomozat során pár nappal ezelőtt az eljáró hatóság több nagyváradi kereskedőt és ügynököt kihallgatásuk és a nyomozat érdekeinek biztosítása végett őrizetbe vett s erről természetesen a nagyközönség is tudomást szerzett. A méltán kíváncsi közönség most valósággal ostrom alá vessi a sajtót, hogy miért nem közli az őrizetbe vettek neveit és miért nem közli az eset részleteit, sőt akadnak, akik a sajtó hallgatásából arra következtetnek, hogy a dolgot a lapok egyen akarják hallgatni. Ezzel szemben kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy a magunk részéről ezzel az ügygyel ez ideig azért nem foglalkoztunk, mert az eljáró hatóságtól nyert értesítés szerint bármely közlés a nyomozat érdekeit veszélyeztetné. Minthogy pedig a sajtónak különösen az ilyen természetű ügyekben éppen a hatóság munkáját elősegíteni a kötelessége, további közléseket ebben az ügyben csak akkor tehetünk, amidőn azt az eljáró hatóságok nem fogják ellenezni. Értesülésünk szerint ez rövid időn belül meg fog történni, addig tehát kérjük a közönség türelmét.

— Elítélt élelmiszer-drágítók. Az aradi kihágási bíróságon ma is forgalmas volt az élet. A piaci hiénák napja volt ma ismét. A rendőrség emberei egymásután állították a rendőri büntető bírák elé a háboru élelmiszer-drágaságának hiénáit, akik közül hármat el is ítéltek. Csigerán Demeternét Grumáz László dr. rendőrkapitány, a kihágási bíróság vezetője egy napi elzárásra és tíz korona pénzbüntetésre ítélte, mert esikéit a maximális áron jóval felül próbálta értékesíteni. Szűcs Bálintáról, aki eddig szakácsnő volt, kiderült, hogy az aradi várnézők a kofaasszonyoktól olcsón vásárolt szárnyasokat szomorúan magas áron adja el a piacon. Ma is egy pár rucát, melynek hét korona lett volna az ára, tizenhárom koronáért akart eladni. Weil Károly dr. rendőri büntető bíró az üzérkedő asszonyt három napi elzárásra és harminc korona pénzbüntetésre ítélte. Mihucz Vazul félegyházi gazdaember a mai gabonapiacra egy métermázsra árpát, melynek maximális ára 27 korona, 37 koronáért akart eladni. A piacon szolgálatot teljesítő rendőrök figyelmeztették a maximális árra, mire Mihucz az árpát szákotokba dobta kocsijára és kijelentette, hogy ő a saját holmiját úgy adja, amint akarja. Weil Károly dr. ezért őt is három napi elzárásra és harminc korona pénzbüntetésre ítélte.

— Elpusztult bankpalota. Szegedről jelentik: Ma délelőtt tizenegy órakor a város legszebb részén kigyuladt a Szegedi Takarékos és Hitelbank kétemeletes palotája. Pár perccel az épület lángokban állott. Óriás szélvihar veszélyeztette a szomszédos Osztrák-Magyar Bank és a Kereskedelmi Bank fiókjait, valamint a szemben levő postapalotát is. Több száz távirat- és telefonvezeték elégett, aminek folytán a forgalomban zavar állott be. A tűzoltók és katonák a tüzet nehéz munka után csak késő délután tudták lokalizálni. A tűz okát nem tudták megállapítani. Valószínűen gyújtogatás történt. Egy gyűzenus egyént letartóztattak.

— Fogházra ítélt bankigazgató című ma megjelent cikkünkben sajtóhiba következtében az elítélt bankigazgató neve többszörösen tévesen fordul elő. A három havi fogházzal sújtott igazgató Szana Zsigmond kir. tanácsos.

— Maximálták a burgonya árát. Mialatt már az osztrák kormány régebben megállapította a burgonya maximális árát, végre nálunk is megtörtént a kormány megfelelő intézkedése, amelylyel a burgonyáért megkövetelhető legmagasabb árát meghatározták. A maximális ár az étkezési burgonyára (rózsa, hópehely stb.), valamint a sárgabőjű és husu burgonyára, október hó 31-ig bezárólag 9 kor., november 1-től 30-ig 9 kor. 50 fillér, december 1-től 31-ig 10 korona, 1916 január 1-től február 29-ig 10 kor. 50 fillér, március 1-től május 1-ig pedig 11 korona. Minden más burgonyáért a maximális ár december 31-ig 8 korona, azontul pedig 9 korona lesz. Ezt a legmagasabb árát, amely magában foglalja a rakodállomáshoz való szállítás költségét is, száknélkül, készpénzfizetés mellett történő eladás estére kell érteni. A maximális árak e hó 10-én lépnek életbe és a rendelet megszegése két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A detailforgalomban az eladó csak olyan árát számíthat, amely a maximális áránál nem aránytalanul magasabb. A burgonyakészleteknek az Országos Gazdasági Bizottság részére való átengedésénél legmagasabb árként csak oly árát lehet követelni, amely egy koronával alacsonyabb, mint a megfelelő burgonyának az átvétel idejére nézve most megállapított maximális árak. Esentul burgonyát vasuton, hajón, vagy gépkocsin csak szállításra igazolvánnyal szabad szállítani. A vámkiűldésről való beszerzés tárgyában a földmivelségi miniszter fog intézkedni. A megszállott ellenséges terület azonban nem megy vámkiűldésbe.

— Koszoru megváltás. Mittler Izidor dr. koporsójára szánt koszoru megváltása fejében Goldzieher Ignác dr. egyetemi tanár és neje 100 koronát, Freudenberg Rafael bankigazgató és neje 25 koronát, Goldzieher Károly dr. egyetemi tanár és neje 25 koronát, adományoztak az aradi Vörös Keresztnek az Aradi Közlöny kiadóhivatala útján, a honnan a pénz rendelkezési helyére jutott. — Ugyanez alkalomból Seidner Bernátné 20 koronát, Seidner Frigyes dr. és neje 20 koronát, Schreiber Vilmos dr. és neje 20 koronát, Prokopetz József 10 koronát adományozott az aradi Vörös Kereszt egyesületnek, mely adományokért hálás köszönetet mond Vásárhelyi Janka elnöknek. — Weil József és neje Mittler Izidor dr. koporsójára szánt koszoru megváltása fejében 20 koronát adományozott a zsidó patronásznak, a mely adományért köszönetet mond Deutsch Andor elnök. — Oukor László Mittler Izidor dr. ravatalára szánt koszoru megváltása fejében 20 koronát juttatott hozzánk az aradi Vörös Kereszt Egyesület céljaira.

— Halálozás. A békésszéki róm. kath. hitközség egyháztanácsa és iskolaszéke jelenti, hogy érdemudus kántortanítója Dobay Sándor az egyházi és pápai arany érdemkereszt tulajdonosa folyó évi október 2-ik napján 76 ik. kántortanítói működésének 53-ik évében elhunyt. Halálát fia, Dobay János aradi könyvkereskedő gyászolja.

— A Hadsegélyző hivatal tájékoztatója. A m. kir. honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala képes tájékoztatót adott ki feladatairól, az elesett hősök özvegyeit és árváit, valamint a rokkantak alapját gyarapító jótékonyági akcióiról, továbbá a Hivatal jótékonyos kiadványairól és propaganda cikkeiről. Az illetékes gonddal összeállított tájékoztató levélbeli kérelemre készséggel küldi meg minden érdeklődőnek a Hadsegélyző hivatal gyűjtő és propaganda osztálya. (Képviselőház).

— Használt polg. fiú és leányiskolai könyvek, vidéki népiszkolai tankönyvek és írószerek tanintézetek és tanítóurak részére, a szokásos kedvezményvel kaphatók Inguaz I. és fia könyvkereskedésében Aradon. 3683

— Egy megtört anyai szív. (Drámai szenzáció az Urániában.) A színház tegnapi drámája, mint azt már előre is jeleztük egy a maga fájdalmas szépségében nemes és megindító témát dolgozott fel. A kép minden jelenete jobbnál jobb és szebbnél szebb jelenetet halmoz fel gyors egymásutánban és mintegy varázs erejével lekötötte a közönség figyelmét. Az anyai szívnek szenvedései, mely a világ legkétségbeesettebb fájdalma szinte megdöbbentően nehezedik a nézők lelkére és mintegy megkönnyebbulést érezünk akkor, amikor az ut végre kifelé vezet és úgy látszik, hogy a bonyodalmaknak vége és az anya gyermekéhez jut. Szinte fellélekzünk a bonyodalmaknak ilyen szerencsés fordulatán és lelkünkben az erkölcsi elégtétel diadalát ünnepezzük. A drámát kitűnő színészek játszották az előadásukban még jobban élvezzük a kép szépségeit. A drámán kívül egy igen ötletes vígjáték is kerül bemutatásra. „Minta érték nélkül” címen mely ötletessége és bájos humora által szinte üdítően hat a közönségre és hangos jókedvet varázsolt a nézőtöredre. — „A rejtélyes koporsó” Mária Bonnard-dal legközelebb az Urániában. 5

— Adomány. Az olasz harctéren küzdő aradi katonáknak Gálszter Antalné tíz koronát küldött.

— Balla Frigyes festőiskolája Deák Ferenc-utca 40a. II. em. megnyit. Jelentkezés naponta délelőtt 8—12, délután 2—4 óráig. 3775

— Iskolatársak legnagyobb választékban a Fischer Nagyáruházban a Szabadság-téren. gyermekkosci és gyermekszékek gyári raktára. Legolcsóbb bevásárlási forrás Fischer Aruház. Fénykép kedvezmény. 227

— Papírárukból nagy engedményt nyújt viszonteladóknak Kerpel papirnagykereskedése. 193

— Fűtsünk papírral! A drága fűtőanyag mellett sokat megtakarítunk, ha a tüzelésnél olcsó hulladék papírt használunk. Ilyen hulladékpapír kb. 50 kilós bálákban esomacóva kapható: bálanként 2 koronáért az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

— Apróhirdetések az „Aradi Közlöny” részére felvételnek a Messenger-boy irodában Deák Ferenc-utca 8. Ugyanitt kapható az Aradi Közlöny.

— A világháború térképei Kerpelnél. 193
— 35 dekás tábori dobozok Kerpelnél.

SPORT.

+ Jótékonycélu football mérkőzés. Október 10-én délután az ATE Óvár-téri sporttelepén fog a Nagyváradi Athletikai Klub hírneves football csapata Aradon első ízben szerepelni. A NAK, melynek csapatában régi jó játékosok, mint Horváth, Stasser stb. játszanak az Aradi Torna Egylet jelenleg jó formában levő csapatával veszi fel a küzdelmet és tekintve a két csapat magas színvonalu játékutását az eredmény kimenetele teljesen nyílt kérdés. A mérkőzést az Aradon tartózkodó sebesült és beteg katonák ingyen nézhetik végig.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Szerda, 1915. évi október 6-án:

A: Bérlet.

A: Bérlet.

Nagy díszelőadás.

Hidvéghy Ernő felléptével:

Ocskay brigadéros.

Történelmi színmű.

Kezdete este 7,30 órakor.

Felolós szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTTÉR.*

Minden külön értesítés helyett.

Özv. Westmann Zsigmondné szül. Mandel Berta a maga és gyermekei, valamint az alulírott rokonság nevében mélyen elszomorodott szívvel tudatja, hogy a hön szeretett férj és édes apa, a felejtethetlen testvér

Westmann Zsigmond

életének 50-ik, házasságának 19-ik évében, hosszas szenvedés után jobblétre szenderült.

A megboldogult drága tetemeit f. hó 6-ikán délután 8 órakor fogjuk a helybeli izr. temető halottas házából örök nyugalomra helyezni.

Arad, 1915. október 6-án.

Spielmann Aron és neje, Westmann Jozefin, özv. Neuländer Adoltné, Westmann Julia, özv. Neuländer Zsigmondné, Westmann Fanni, Kestenbaum József és neje, Westmann Teréz, Westmann Gyula és neje, Adler Justin, Westmann Arnold és neje, Wechsler Regina, Mandel Herman és neje após és anyós, Herz Henrik és neje, Mandel Minka sógor és sógornő.

Kuszálík József és neje szül. Görgeyi Terézia mint mélyen sujtott szülők a maguk, illetve gyermekeik Erzsike, Ilonka és Janszika úgy az alulírottak, valamint számos rokon, ismerős és kis barátai nevében is mélyen megtört szívvel szomorúan jelentik, hogy a felejtethetlen jó gyermek, hön szeretett testvér, unoka, unokatestvér, rokon és kis barát

Kuszálík Józika

II-ik elemi iskolai tanuló

f. évi október hó 4-én este 1/9 órakor életének 8-ik évében, rövid szenvedés után a Mindenható rendelkezésébe képest a menyekbe költözött.

Drága kis halottunk földi maradványai f. hó 6-án d. u. 8 órakor fognak a felső temető halottas csarnokából a rómi. kath. egyház szertartásai szerint az ugyanottani temetőben levő családi sírkertbe örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő gyászmise áldozat az elhunytak lelki üdvéért f. hó 11-én d. e. 8 órakor fog a helybeli főtiszt. Minoriták szentegyházában az egek Urának bemutatni.

Isten veled! Örökké siratunk!

Arad, 1915. október hó 6-én. 17

Özv. Kuszálík Jánosné szül. Janey Erzsébet, özv. Görgeyi Józsefné szül. Avedik Róza, nagymama, Majoros Józika, Dengelegi Rozika, unokatestvérei Kuszálík Ferenc és neje szül. Pistai Ilona, Majoros János és neje szül. Görgeyi Julianna, Dengelegi Ferenc és neje szül. Görgeyi Rozika, nagybácsik és nagynénik és az összes rokonság és ismerősök.

Varga Imre első temetésrendező intézete Arad, Andrassy-tér 13. Telefon nappal: 37. Éjjeli szolgálat: 738.

Fay-féle

valódi
sodeni
ásvány-
pastillák.

Utánzatot utasítunk vissza. 000

* Az ezen sorvat alatt közzétettéket nem vállalunk felelősséget.

Női felöltők ujdonságok és szőrmeárak

:: nagy ::
választékban
megérkeztek

György Menyhért és Társa

áruházában Arad,
Andrassy-tér 8. sz.

a Minorita templom
bejáratával szemben.

Szabott árak. Telefon 855.

Tessék a címre ügyelni.

Csak még rövid ideig!

Női vagy férfi

gummi

eső köpenyegeket

lehet beszerezni

36 kor.-ért

egy fekete flanel
bluz..... 3-96 fill.
egy fekete chlott
alsószoknya 3-96 fill.
egy fekete gyapju
bluz..... 7-96 fill.
egy fekete szövet
alj berakva... 8-96 fill.
egy méter fekete
taffet selyem 1-96 fill.
egy méter fekete
bársony ..... 1-96 fill.
egy méter fekete
Voil szövet ... 1-96 fill.
egy fekete női
reformnadrág 1-96 fill.
egy pár fekete
selyem musch-
lin harisnya 1-96 fill.

Vidékre postán után-
vét mellett pontosan és
gyorsan küldünk.

Tisztelettel:

**Marosparti
Áruház**

Főüzlet:
Forray-utca gróf Hunyady-palota.

Fióközlet:
Weitzer J.-u. a főposta mellett.

Ajánlunk

elsőrendű

**Petrozsényi
köszenet,**

kitünő minőségű

**Farkasvölgyi
köszenet,**

akna, dió, kocka és darabos osztályozásban

Boros Beni-tér 2. sz. telepükről házhoz szállítva, valamint egész waggonrakományban bármely vasut állomásra.

Legolcsóbb árajánlattal készséggel szolgálunk.

Kneffel Károly és Fia

köszön és koks nagykereskedése
Arad. Városi és megyei telefon 139. sz.

6900—1915. pm.

Hirdetmény.

A m. kir. földművelésügyi miniszter ur 189.804—1. A—2. sz. rendeletéből kifolyólag közhírré teszem, hogy a cs. és kir. hadügyminiszter ur 28218—1915. sz. alatt kelt rendelete szerint a hadsereg szükségleteinek fedezésére lábbon álló diófák további levágása és feldolgozása már nem szükséges.

Ennélfogva lábbon álló diófáknak a hadsereg céljaira való lefoglalásával és megvásárlásával az illetékes hatóságok részéről megbízva vagy felhatalmazva senki sincsen.

Arad, 1915. október 1-én.

Varjassy, polgármester.

**Költözők
figyelmébe!**

villany bevezetéseket,
csillár átszereléseket
jutányosan végez

Kalmár József
villanyszerelési vállalata
Arad, Salac-utca 2. sz.
242. Telefonszám 242.

A drága fűtőanyag
mellett sokat megtakarítunk,

ha a tüzelésnél

**olcsó
hulladék papírt**

használunk. Ilyen
hulladékpapír kb.
50 kilós bálákban
csomagolva kap-
ható: bálanként
2 koronáért az

Aradi Közlöny
kiadóhivatalában.

Magyar királyi államvasutak.

193367—1915. F. IV. szám.

Arverési hirdetmény.

A kézbesíthetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban, délelőtt 9 órakor a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladni:

Állomás	1915. október hó	28-án
Arad		26-én.
Békéscsaba		18-án.
Brassó		21-én.
Budapest—Józsefváros		19-én.
Budapest dunapart teher p. u.		26-án.
Budapest nyugati pályaudvar		20-án.
Debreczen		29-én.
Eszék		26-án.
Fiume		15-én.
Győr		22-én.
Kassa		15-én.
Kolozsvár		19-én.
Losoncz		29-én.
Miskolcz		28-án.
Nagyszében		25-én.
Nagyvárad		27-én.
Pápa		18-án.
Pécs		22-én.
Pozsony		20-án.
Sátoralja-Ujhely		26-án.
Szabadka		21-én.
Szatmárnémeti		27-én.
Szeged		19-én.
Szolnok		21-én.
Temesvár Józsefváros		25-én.
Ujvidék		29-én.
Zágráb		20-án.
Kaposvár		

Budapest, 1915. évi szeptember hó 21.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik).

Ha szeplőjeitől

meg akar szabadulni,

Ha tiszta, fehér arcbőrt

óhajt, használjon okvetlen Hajós-féle

Ibolya „**Doré**” krém.

Ara egy tégelynek 1 korona.

Ibolya Doré szappan 70 fill. Ibolya Doré puder 1 K 20 fill.

Vigyázat a „Doré” szóra.

Legjobb fekete v. barna Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajnát a legesebb álladó fekete színre lehet festeni, anélkül, hogy a színt le lehet mosni.
Hajfestő
a „Melogen”. Ara 2 korona.

Szőrvesztő-Depilator. E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrt arc, nyak vagy karokról stb, minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fenti szerek kap-
hatók a készítőnél **Hajós Arpád** gyógyszer-
tárában
ARAD, Andrásy-tér 22. sz.
Alapított 1888. évben az Aradmegyei Kórház számára.

Használt ólom megvételre kerestetik.

A szépségápolás titka a használandó
széplítőszernek helyes megválasz-
tása! Ime ez az oka miért oly kedvelt

Rozsnyay Serail arckenőcse
Rozsnyay Serail krémje.

Mindkettő kipróbált jó hatású készit-
mény. 1 tégely kenőcs 1 korona 40 fill.
1 tégely krém 1 korona.

Szines arcpороk!!!

Próbadoboz 50 fillér! Kék, zöld, lila,
testszin, sárga, barna Színházi vagy este
kávéházi világításnál csodás hatása.

Kapható: 1845

Rozsnyay Mátyás gyógy-
szertárában Arad, Szabadság-tér.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik.

Minden szó 4 fillér. Vastagabb betűvel 8 fillér.

Vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzással jelzendők.

A legkisebb hirdetés 60 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/6 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

„E.”

Ha nem haragszik, akkor várjon szerdán, 6-án este 7-kor ott, ahol vasárnap találkoztunk. „V.” 8881

ALKALMAZÁST NYER.

Tanuló fiú

nyomdai géphez, ki a 14 évet betöltötte és 6 osztálya van, heti fizetéssel felvétetik.

ALKALMAZÁST KERES.

Szolid leány

üzletbe, gyermekekhez, vagy akár milyen, hasonló minőségben, állást keres. Címe Hajós Anna, Csernovits Péter u. 25. 8882

Középkorú intelligens

a hástartás minden ágában teljesen jártas nő, hávezetőnöknek ajánkozik magános ur vagy urnőhöz vidékre. Cím a kiadóhivatalban. 8871

Ügyes szobaleány

állást keres. Cím osv. Fehérné, Erzsébet-u. 9/a. 8861

Kereskedelmi végzett

gép- és gyorsírásban jártas ur-leány irodai alkalmazást keres. Ajánlatokat „Megbízható” jeligére a kiadóhivatalba kér. 8854

KIADÓ LAKÁS.

3 modern

elegánsan butorozott szoba, mellékhelyiségek és fürdőszobából álló lakás, esetleg zongorahasználattal, novemberre kiadó Aranykéz-utca 2. sz. 8847

Andrássy-tér 8. sz.

alatt egy I. emeleti utcai lakás, mely irodának, vagy üzleti célra igen alkalmas, azonnalra kiadó. Bővebbet a házmesternél.

Modern

négyszoba, előszobából álló parkettázott földszinti lakás (egyik utcai szobába lépcsőházból külön bejárat) villany, gázberendezéssel, Török L-u. 1/b. új házban november 1-ére kiadó. 2847

2 szobás

ndvari lakások Andrássy-tér 8. sz. alatt azonnalra kiadók. Bővebbet a házmesternél.

ÜZLETEK.

53 év óta

fenálló fűszerüzlet, a város legforgalmasabb helyén, bevonulás miatt olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3850

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Jókarban levő

kevésbé használt irodaberendezést vennék. Trutzer Sándor, BÉL 8880

Eladó

egy rövid férfi bunda. Andrássy-tér 25., I em., 29.

Laok

1 pántos cipő párja K 8, bársony pántos K 8, chewro 1 pántos K 11, bársony fűzős regatta K 11, bársony gombos regatta K 11, laok 1915. divat, 1/2, Tango K 10. Cipő Tózáda, Apolló mozi mellett. 8405

Citrom

olcsóbb mint a piacon, legfinomabb körtét, szőlőt és más gyümölcsöt ajánlok. Galler Anna, Deák Ferenc-utca Fehér Kereszt épület. 8785

Egy 3 kerékű

használt bicikli (tricikli) sürgősen megvétele kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Őszi Divat Album

1000 ábrával kor. 2-40 Pichler Sándor könyv- és papirkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. 781

90 drb.

Hasznos szék eladó. Cím a kiadóhivatalban. 8850

KÜLÖNFÉLE.

Hunyadi Géza Lajos

feldjäger Batalion No. 28., 2. kompánia I. zug-ba tartozó katona június 1. óta nem ad életjelet magáról, ki tud róla, értesítse aggodó szüleit Hunyadi András, Szapárylyget (Aradon.)

Elvesztett

vasárnap d. e. egy fehér, barnafejű kutya, Tédi névre halgat. Beesetlees megtaláló juttassa azt Dr. Köpfi Jánoshoz, Batthyány-utca 25., hol illő jutalomban részesül. 8878

Apróhirdetések

az „Aradi Közlöny” részére felvételeinek a Messenger-boy irodában Deák Ferenc-utca 8. Ugyanitt kapható az Aradi Közlöny.

A drága citromot

teljesen pótolja a Földes-féle Citrom szörp ebből 1—2 evőkanálnyit egy pohár vízre adja a legpompásabb limonádét. 1 kiló ára 2.20 fillér. Legfinomabb hegyi málnaszörp kilója 2.40. Földes K. gyógyszerész Deák Ferenc-utca, Hehs Vilmos gyógyszerész Batthyány-utca. 12

25520—1915.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a honvédséghez beosztott I. évi október hó 15-én bevonulni tartozó népfelkelők az aradi m. kir. honvéd kiegészítő parancsnokságnak Batthyány-utca 26. sz. alatt lévő hivatalos helyiségében tartoznak jelentkezni. Arad, 1915. évi szeptember hó 30. án.

A városi tanács.

6898—1915. pm.

Hirdetmény.

A városi adóhivatal által a m. kir. pénzügyminiszterium 99995—1915. számú rendelete alapján bevezetett és az 1886. évi XXI. t.-c. értelmében 1915. évre érvényes legtöbb adót fizetők névjegyzékének összeállításánál figyelembe veendő és az 1914. évi XLVI. t.-c. alapján kirótt jövedelmi adót és 1915. évre megállapított tőke-

kamat adót tárgyaló pótkimutatást az 1886. évi XXI. t.-c. 25. §-a értelmében f. évi október 1-től 8-ig bezárólag terjedő időre a város-háza I. emeletén lévő hivatalos helyiségben közszemlére kiteszem azzal, hogy abba bárki betekinthet és ellene a közszemlére kitétel ideje alatt hivatalomban benyújtandó írásbeli felszólalással élhet.

Arad, 1915. október 1-én.

Varjassy, polgármester.

Használt

villanymotor

megvételre kerestetik.

Pollak Sándor

téglagyára

Arad, Nádor-u. 14. Telefon 938.

Használt a harctérben károsított és általában mindenképp minél legjobban

Fájdalomcsillapító bedörzselés

meghűlés, rheuma, köcsvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment

Horgony-Pain-Expeller

Újra K. — 20, 240, 2—

Kapható gyógyszerüzletekben vagy közvetlenül az Arany Orvosi Árt. Rt.-től Dr. Richter-féle gyógyszerüzletben, Prága I., Elisabethstr. 6.

Bejelentési szám: 8809

Komoly, intelligens leány

akinek szép írása van, magyarul és németül tud

irodai alkalmazásra felvétetik

Hajós Arpád gyógyszerüzletében.

Gyöngyfehér fogakat

nyertünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájjüregét desinficiálja, utóíze igen kellemes. Ara egy porcellán-szelencének 60 fillér.

Lábizzadás,

kézizzadás

biztosan és leggyorsabban elmúlik a „PEPPO” folyadék és Peppo” hintőpor segítségével Szárit! Szagtalanít!

Peppo folyadék ára utatitással 1 korona. Peppo-hintőpor ára utatitással 70 fillér.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszerüzletára Arad, Andrássy-tér 22. sz. (Megyeházával szemben.)

Megrendelésnél ne mulassza el az Aradi Közlönyre hivatkozni.

Nyomatott az Aradi Nyomda R. T. rotációs gépén. Kiadótulajdonos: Aradi Nyomda R. T.